АДОЛАТ КУЧЛИ, КУЧ ЭСА АДОЛАТЛИ БЎЛМОҒИ ЛОЗИМ

Адолат

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг газетаси

Газета 1995 йил 22 февралдан бошлаб чиқа бошлаган

1995 йил, 1 июль, № 13
Шанба кунлари чиқади ● Сотувда эркин нархда

САЙЛОВЧИЛАР БИЛАН УЧРАШУВЛАР

Мамлакатимизнинг изчил ички ва ташқи сиёсати ижтимоий-иқтисодий ва маданий ҳаётда ижобий силжишларга омил бўлмоқда. Юртбошимизнинг республика Олий Мажлиси иккинчи сессиясида сўзлаган нутқида тараққиётимизнинг янги уфқлари, Олий Мажлис фаолиятининг асосий йўналишлари, депутатларнинг ҳозирги кундаги энг муҳим бурч ва вазифалари белгилаб берилди.

Юртимизнинг вилоят, шаҳар ва туманларида жойлардан сайланган Олий Мажлис депутатларининг сайловчилар билан учрашувларида ана шу ҳақда гап бормоқда.

Бухоро вилояти ҳокими М. Раҳмонов Олот, Қоровулбозор ва Жондор туманларида сайловчилар билан учрашиб, ўзининг депутатлик фаолияти, Олий Мажлис иккинчи сессияси якунлари, вилоятда амалга оширилаётган ижтимоий-иқтисодий масалалар ҳақида гапириб берди.

* * *

37-Оқолтин сайлов округидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига депутат этиб сайланган Андижон вилояти ҳокими Қ. Обидов ўз сайловчилари олдида ҳисобот бериб, вилоятда саноат ва қишлоқ хўжалиги, капитал қурилиш, аҳоли турмуш шароитини яхшилаш борасида амалга оширилаётган ишлар ҳақида сўзлаб берди, Олий Мажлис иккинчи сессияси якунларига батафсил тўхталди.

(ЎзА).

ТАҲРИРИЯТИМИЗ МЕҲМОНИ

Мамлакатимизда кенг нишонланган матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни муносабати билан Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси раҳбарлари «Адолат» газетаси таҳририятига ташриф буюриб, жамоани анъанавий касб байрами билан қизғин қутладилар.

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашининг биринчи котиби, Олий Мажлис депутати Анвар Жўрабоев, партия Сиёсий Кенгашининг иккинчи котиби, Олий Мажлис депутати Абдували Ғуломмаҳмудов таҳририят ижодкорларининг жиддий изланишлари эвазига кенг ўқувчилар қатламига кириб бораётган «Адолат» ижтимоий-сиёсий газетаси ҳаётнинг ҳамма соҳалари қатори партия ишларини ҳам чуқур ёритаётганлигини таъкидлаб, газетанинг республикамиздаги энг қизиқарли ва оммавий нашрларнинг бирига айланишига ишонч билдирдилар.

БУГУНГИ СОНДА

2-бет:
- Дилнинг калити
- Ташвишли хабар

3-бет:
- Ёзувчининг янги романи
- Ойнаи жаҳонда кўринг

4-бет:
- Чиноз йўлидаги қузғунлар
- Асл инсоний ҳуқуқ нима?
- Озмоқчи бўлсангиз...

ҲАФТАНИНГ МУҲИМ ВОҚЕАЛАРИ

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов давлатга 80 минг тоннадан ортиқ дон сотиб, белгиланган режани уддалаганликлари учун Наманган вилояти ғаллакорларига табрик мактуби йўллади.

***

● Россия Федерациясининг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Ф. Сидорский Сахалин оролида вайроналарликка сабаб бўлган, кучли зилзила юз берганлиги муносабати билан ҳамдардлик билдирганлари учун Президент Ислом Каримовга, давлат ва жамоат ташкилотларига, меҳнат жамоаларига Ўзбекистон Республикаси барча фуқароларига [illegible].

***

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов У. К. Исмоилови Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси [illegible] тайинлаш тўғрисида Фармон қабул қилди.

***

● 26 июнь куни Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг Қабуллар уйида мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» номли янги китобининг тақдимот маросими бўлиб ўтди.

***

● 27 июнь куни Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитасида мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» китобини [illegible] бўлди. Унда Олий мактаб, халқ таълими, фан, техника, спорт, миллий-маънавий марказлар, халқаро [illegible] ва жамоатчилик вакиллари иштирок этдилар.

***

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов «Ўзбекистон Республикаси [illegible]» Фармон эълон қилди.

***

● 27 июнь куни Вазирлар Маҳкамасида Австрия федерал канцлерининг махсус вакили, собиқ ички ишлар вазири Карл Блеха бошчилигидаги делегация Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари Бахтиёр Ҳамидов билан учрашди.

***

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Фармонига биноан Рустам Расулович Иноятов Ўзбекистон Республикаси миллий хавфсизлик хизмати раиси этиб тайинланди.

***

● 28 июнь куни Буюк Британия ва Шимолий Ирландия бирлашган қироллигининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланган Барбара Логан Хей хоним Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиғини топширди.

***

● 28 июнь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Австрия федерал канцлери Ф. Враницкийнинг шахсий вакили, собиқ ички ишлар вазири Карл Блехани қабул қилди.

***

● Тошкент шаҳар, 7-Қорасув сайлов округидан сайланган Олий Мажлис депутати, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг раиси Эркин Халилов 27 июнь куни ўз сайловчилари билан учрашди.

***

● Олий Мажлис раиси Эркин Халилов 29 июнь куни Молдова Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Н. Дудэуни илтимосига биноан қабул қилди. Суҳбат асносида Ўзбекистон билан Молдова ўртасида парламентлараро муносабатлар ўрнатиш масалалари муҳокама этилди.

***

● Республика Бош вазири А. Муталов, Бош вазир ўринбосари Х. Ҳаққулов, Бухоро вилояти ҳокими М. Раҳмонов Қоровулбозорда бўлиб, нефтни қайта ишлаш заводи қурилиши билан танишдилар.

***

● 29 июнь куни Тошкентда республикамиздаги йирик иқтисодчи олимлар, давлат бошқаруви органлари вакиллари, иқтисодий мавзуда қалам тебратувчи журналистлар иштирокида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» номли китобига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди. Суҳбат иштирокчилари Президент китобида белгилаб берилган иқтисодий, сиёсий ва ижтимоий соҳалардаги устивор йўналишлар хусусида фикр алмашдилар.

Давра суҳбатида Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчилари А. Азизхўжаев, Х. Жўраев, Президентнинг Матбуот котиби Мурод Муҳаммад Дуст иштирок этди.

***

● Марказий банк 1995 йил 30 июндан бошлаб АҚШ долларининг қуйидаги тижорат қийматини белгилади:

— сотиб олиш қиймати: — 1 АҚШ доллари — 30,00 сум, сотиш қиймати: 1 АҚШ доллари — 30,00 сум.

● Партия ахбороти

ТУМАН КЕНГАШЛАРИ ТУЗИЛДИ

Тошкент шаҳрининг Мирзо Улуғбек туманидаги «Гулшан» маданият саройида Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Мирзо Улуғбек туман Кенгашининг таъсис конференцияси бўлиб ўтди.

Унда Тошкент шаҳар партия Кенгашининг иккинчи котиби Одил Аҳмедов сўзга чиқиб, йиғилганларни Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг Дастур ва Низоми, мақсад ва вазифалари билан таништирди, партиянинг айни пайтида олдида турган муҳим ишлари хусусида гапирди.

Туман фаолларидан бир неча киши маъруза юзасидан сўзга чиқиб, ўз фикр ва мулоҳазаларини ўртоқлашдилар.

Конференциядан сўнг М. Улуғбек туман партия Кенгашининг биринчи ташкилий пленуми бўлиб ўтди. Туман Кенгашининг биринчи котиби этиб 3-болалар тиш даволаш поликлиникаси бош шифокори Рашид Ғофуров, геодезия ва картография техникуми директори Зоир Ҳалиқулов ва «Эталон» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош муҳандиси Зиёвиддин Зайниддинов эса котиблари этиб сайландилар.

Ҳикматуллоҳ ҚОДИР.

* * *

Фарғона вилоятининг Охунбобоев туманида Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси туман Кенгашини тузишга бағишланган таъсис конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда вилоят партия Кенгашининг иккинчи котиби Шуҳрат Алиматов сўзга чиқиб, «Адолат» партиясининг тутган йўли, мақсад ва ғоялари ҳақида йиғилганларга гапириб берди.

Конференциядан сўнг туман партия Кенгашининг ташкилий пленуми бўлиб ўтди. Унда туман қишлоқ хўжалик техникаларини таъмирлаш ишлаб чиқариш корхонасининг бошлиғи Муҳаммаджон Саримсоқов Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Охунбобоев туман Кенгашининг биринчи котиби этиб сайланди.

24-ўрта мактаб ўқитувчиси Маъмуржон Шодиев, Лангар қишлоқ касалхонасининг бош шифокори Холдорали Обидов туман партия Кенгашининг котиблари этиб сайландилар.

Йиғилишда вилоят партия Кенгашининг биринчи котиби, Олий Мажлис депутати Мусажон Исмоилов иштирок этди.

Усмонали ХОЛБЕКОВ.

«Тошкент» автошоҳбекатининг чипта сотувчиси Ася Норбекова кўп йиллардан буён бир соҳада ишлаб келмоқда.

Асянинг ажойиб ҳислатларидан бири ҳайдовчиларнинг машаққатли меҳнатини доимо қадрлайди. Касбига бўлган меҳри туфайли юзлаб дўстлар, қадрдонлар ҳам ортирган, шогирдлари ҳам кўп. Улар йўловчилар ва ҳайдовчилар билан яхши муомалада бўлишда доимо устозларидан ўрнак олишга интилишади, билмаганларини Асянинг ўзидан ўрганишади.

Автошоҳбекатда уларнинг сафи кўпчиликни ташкил этади. Ҳайдовчи Равшан Абдураҳмонов ҳам йўловчилар билан тиллашишда, уларни керакли манзилларигача эсон-омон етказишда доимо жонбозлик кўрсатиб келади. Эл саломатлигини таъминлаш, уларга беминнат хизмат кўрсатиш каби эзгу мақсадлар бу фидойи инсонларнинг кундалик шиорига айланган.

Суратларда: Ася Норбекова йўловчиларга беминнат хизмат кўрсатмоқда; тажрибали ҳайдовчи Равшан Абдураҳмонов навбатдаги сафар тараддудини кўрмоқда.

Козим ЎЛМАСОВ олган суратлар.

● Партия ва ҳаёт

МАҚСАД МУШТАРАК БЎЛСА

қийинчиликлар ҳам чекланиб бораверади, — дейди «Қаршиқурилиш» бошқармаси бошлиғи, Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши аъзоси Шуҳрат Бегматов.

Шуҳрат Бегматов: 1950 йилда Қарши туманининг Кат қишлоғида таваллуд топган. Меҳнат фаолиятини 1965 йилда Қарши темир-бетон буюмлари заводида бошлаган. Ишдан ажралмаган ҳолда Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш муҳандислари институтини тугаллаб, муҳандис-гидротехник ихтисосига эга бўлган. Кейинчалик у шу корхона раҳбари, Қарши шаҳар ҳокимининг муовини, «Қаршиқурилишиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Бош директори вазифаларида меҳнат қилди. Ҳозирги кунда «Қаршиқурилиш» бирлашмаси бошлиғи. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг депутати.

— Шуҳрат Раҳимович, кўпни кўрган мутахассис сифатида ҳозирги иқтисодий қийинчиликларни енгиб ўтиш учун қандай ишлар қилиш керак деб ўйлайсиз?

— Эндиликда бу иқтисодий қийинчиликлар халқ хўжалигининг ҳамма соҳасида, хусусан, ишлаб чиқаришнинг асосий тармоқларидан бири ҳисобланган қурилишларда ҳам сезилиб турибди. Лекин шунга қарамай, ҳаёт давом этмоқда. Бу кураш қийинчиликларни енгиш учун астойдил ҳаракат қилинаётганидан далолатдир. Мустақиллик одамларни янги ҳаёт қуриш учун чорлай бошлади. Биз ўзимиз эришган ютуқлар ва жаҳон тараққиёти [illegible] республикамизнинг муштарак мақсадлари учун хизмат қилишга интилаётган экан, бу ҳеч шубҳасиз иқтисодий тангликларни бартараф этишга олиб келади, деб ўйлайман. Қўшни давлатлар билан узилиб қолган алоқалар, тикланиб бораяпти. Бошқа хорижий мамлакатлар билан ҳам албатта, бундай ўзаро фойдали ҳамкорлик йўлга қўйилади ва кенгайтирилади. Шундай экан, биз аввало, халқ хўжалигининг асосий тармоқларида мустақилликни мустаҳкамлашимиз, ишлаб чиқаришни кенг йўлга қўйишимиз зарур.

— Корхонангиз Қашқадарё вилоятидаги энг йирик қурилиш ташкилотларидан бири ҳисобланади. Бирлашма айни чоғда нима ишлар билан шуғулланаяпти? Меҳнат жамоасининг олдига қўйилган вазифалари нималардан иборат?

— «Қаршиқурилиш»ни Ўзбекистондан ташқарида, ҳатто узоқ хориждаги мамлакатларда ҳам яхши билишади. Унинг ташкил топганига 30 йилдан ошди. Шу давр ичида бирлашма жамоаси томонидан Қарши чўли бағрида ер ўзлаштириш, суғориш каби кенг кўламли ишлар амалга оширилди. Бевосита шу ташкилотнинг кучи билан бу ердаги бўз ва қўриқ ерлар ўзлаштирилиб, ўнлаб кўп тармоқли хўжаликлар вужудга келтирилди. Йирик сув иншоотлари: саноат, маданий-маиший бинолар қад ростлади. Уларда ҳозир одамлар муқим яшаб, меҳнат қилмоқдалар. Бу — турли миллат ва элат вакилларининг елкама-елка туриб меҳнат қилиши, бир-бирларини қўллаб-қувватлаши, ўзаро кўмаги туфайли қилинган мисилсиз ишлар шарофатидан [illegible] Қамаши, Яккабоғ ҳудудидаги унумдор ерларни ўзлаштиришга хизмат қилувчи йирик насос станцияларини қураяпмиз. Бирлашмамиз жамоаси «Ўзбекнефтгаз» корпорацияси, Ўзбекистон сув хўжалиги энергетика ва электрлаштириш вазирликлари, бошқа буюртмачи ташкилотларнинг иншоотларида ҳам кенг ҳажмли қурилиш-монтаж ишларини олиб бормоқда.

— Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши аъзоси сифатида партиянинг муҳим вазифаси нималардан иборат деб ҳисоблайсиз?

— «Адолат» социал-демократик партияси тузилганда мен «Қаршиқурилишиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмасида бош директор вазифасида ишлардим ва ташкилий қўмита раиси ҳам эдим. «Адолат» партияси ўз дастурий вазифасига кўра мамлакатда ижимоий адолатни қарор топтиришга ҳаракат қилади. Давлатимизнинг миллий мустақиллигини мустаҳкамлашга қаратилган ички ва ташқи сиёсатни қўллаб-қувватлаш билан биргаликда, у миллий мустақиллик ғоясини илгари суриб, ҳуқуқий тарғибот ва ташвиқот ишларини олиб боришни ўзининг асосий вазифаси деб билади.

— Партиянинг ўз мавқеини мустаҳкамлаш, аъзолар сафини кенгайтириш учун сизнингча нималар қилиш керак?

— Биласизми, менимча, ҳар қандай партия ёки сиёсий ташкилот аввало, ўз Дастури юзасидан [illegible] таҳкамланаверади. «Адолат» партияси ўйлайманки, ўз номига муносиб сиёсий ташкилот сифатида омма ишончини тўла қозонади.

— Бугунги ёшларимиз ҳақида қандай фикрдасиз?

— Ҳар бир даврнинг ўз ёшлари бўлади. Бугунги ёшлар — Ўзбекистон давлатининг келажагидир. Уларнинг бугунги интилишларини, ўй-ташвишларини, қизиқишларини кузатиб туриб, шундай хулосага келиш мумкин: шу серҳаракат, ишчан, изланувчан ёшларимиз эртага Ўзбекистонни бошқара олиш, уни ҳар жиҳатдан қудратли ва бадавлат мамлакатга айлантириш имкониятини эгаллай олишади. Демак, Президентимиз Ислом Каримов айтганларидек, ана шу ёшлар бор экан, «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат»га айланишига тўла амин бўласан, киши.

Ғулом ПРИМОВ
суҳбатлашди.

● Хусусийлаштириш

КИМОШДИГА ХАРИДОР КЕЛМАДИ

Бухоро шаҳрида бўладиган навбатдаги кўчмас мулк кимошди савдоси ниҳоятда қизиқарли ўтиши кутилаётган эди. Чунки унда 29 та иншоот, жумладан, дастлабки баҳоси 5 миллион сўмдан 10 миллион сўмгача бўлган «Гулистон» ва «Варахша» меҳмонхонаси, ёнилғи қуйиш станциялари, савдо дўконлари, автотранспорт кимошдига қўйилиши эълон қилинганди.

Лекин... Бу савдода уч нафар харидор қатнашди, холос. Улар ҳам бошланғич нархи 20 минг сўм бўлган тўрт сотих ер - участкаси учун тортишди. Ер - участкаси баҳоси 42 минг сўмгача кўтарилди. Бироқ ғолиб уни харид қилишдан негадир бош тортди.

Республика давлат мулк қўмитаси Бухоро вилояти бошқармаси бошлиғининг ўринбосари А. Ҳалимов ЎзА мухбирининг илтимосига кўра кимошди нега совуқ ошдек ўтганини шундай изоҳлади:

— «Гулистон» меҳмонхонасига 5 та харидор чиқди. Лекин уларнинг тўрттаси гаров пулини вақтида тўлайолмади. «Варахша» меҳмонхонасига эса атиги битта харидор чиқди. Албатта, бундай ҳолда меҳмонхонани кимошдига қўйиб бўлмасди. Бошқа иншоотлар — ёнилғи қуйиш станциялари, савдо дўконлари, автотранспортга нега харидор чиқмаганига тўғриси, ўзимиз ҳам ҳайронмиз. Эҳтимол, бизда ҳам катта камчилик ўтгандир. Тарғибот-ташвиқот ишларини яхши йўлга қўёлмадик чамаси. Бу келгуси ишимизда бизга катта сабоқ бўлади.

● Деҳқон бозори

ТОР ЖОЙДА ТОМОША

Юртимизда яна пишиқчилик. Деҳқон бозорлари ҳар қачонгидан гавжум. Бироқ ҳамма жойда ҳам харидор ва сотувчи учун бирдек шароит яратиб берилаяптими?

Яқинда деҳқон бозорларида қайта қуриш ва таъмирлаш ишларини жадаллаштириш мақсадида савдо давомида бир марта йиғиладиган тушумларни айрим шаҳар ва туманларнинг ўзида тўлигича қолдириш ҳақида Тошкент вилояти ҳокимининг махсус қарори чиқди. Шу туфайлими, Олмалиқдаги марказий деҳқон бозорида ҳам бирмунча хайрли ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, 500 ўринли мева-сабзавот павильони қурилди, сут ошхонаси, меҳмонхона таъмирланди, ичимлик суви келтирилди, бир қанча ободончилик ишлари бажарилди. Аммо бозорда нима учундир одам кам. Беш-ўн нафар деҳқон кун бўйи харидор кутиб ўтиради. Нархлар ҳам нисбатан юқори.

— Бозорга келувчиларнинг ҳаммаси «Ойдин»даги филиалимизда, — дейди бозор маъмури Чиппўлат Ёқуббеков фикримизни уққач. — Қанча ҳаракат қилмайлик, уларни бу ёққа ўргатолмаяпмиз.

Дарҳақиқат, Олмалиқдаги ҳақиқий деҳқон бозори аллақачон шаҳарга кираверишдаги «Ойдин» дўкони ҳудудига «кўчиб» улгирган. Бироқ катта йўл ёқаси бўлгани учун бу ерда харидор ва сотувчига деярли ҳеч қандай шароит йўқ. Кун тиғида сабзавот-мева сотаётган деҳқонлар сафи автобус бекатигача бориб етган. Яъни, «тор жойда томоша».

Маълум бўлишича, аҳоли истакларига кўра шу яқин атрофда ҳам бозорча қуриш лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёрланган. Аммо маблағ йўқлиги сабабли бу иш ўлда-жўлда қолган. Бозорнинг ўз қонун-қоидалари бор. Шундай экан, ҳозирча бироз чекка жойга айланиб қолган марказий бозорга сарфланган маблағ мазкур даҳадаги қурилишга ишлатилса бўлмасмиди?

Афсуски, вилоят шаҳар ва туманларидаги деярли барча деҳқон бозорларини кўнгилдагидек деб бўлмайди. Бозорга маҳсулот келтираётган деҳқон аксарият ҳолларда дуч келган жойда савдо қилишга мажбур бўлмоқда. Оҳангарондаги деҳқон бозори ҳам деярли ҳувиллаб қолган. Бу ҳолга барҳам бериш мақсадида шаҳар ҳокимининг қарори билан унинг «Берёзка» даҳасидаги бўлими тижоратчиларга берилди. Бироқ назоратнинг сустлигиданми «тор жойдаги томоша» ҳамон давом этмоқда.

Юқоридаги ҳолларга чек қўйиш, бозорни бозордек қилиш вақти етмадимикин? Мутасаддилар бу ҳақда жиддий ўйлаб кўришса ёмон бўлмасди.

Н. ДУШАЕВ.

● Луқма

ЛОҚАЙДЛИК САБАБИ НИМАДА?

Маълумки, Республика Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 26 декабрдаги қарорига биноан барча савдо шохобчалари, умумий овқатланиш корхоналари назорат-касса аппаратлари билан шу йилнинг 1 июлига қадар таъминланиши лозим. Бироқ шу вақтгача Бухоро вилоятидаги 3 минг 800 тадан зиёд савдо ва умумий овқатланиш корхоналарининг атиги 1204 тасида назорат - касса аппаратлари ўрнатилган, холос.

Вазирлар Маҳкамаси қарори вилоятда нега сусткашлик билан бажарилмоқда? 1 июлдан бошлаб назорат-касса аппаратлари бўлмаган савдо ва умумий овқатланиш корхоналари фаолияти тўхтатилса, бундан ким наф кўради?

Илҳом САФАР.

● «Адолат»га жавоб берадилар

«ИЛТИМОС, ҚАТТИҚРОҚ АКСИРИБ ЮБОРМАНГ!»

(«Адолат» газетаси, 1995 йил, 29 апрель, № 4)

Юқоридаги сарлавҳа остида танқидий мақола эълон қилиниб, Самарқанд вилояти Нарпай туманидаги айрим кичик корхоналарнинг қониқарсиз фаолияти ва биноларининг нобоплиги, баъзи чойхона ва ошхона ходимларининг қўли эгрилиги танқид қилинган эди. Ушбу мақола юзасидан қуйидаги жавоб олинди.

Мақолада келтирилган барча танқидий фикрлар батафсил ўрганиб чиқилди. Ҳақиқатан ҳам тадбирокрликни ривожлантириш борасида қилиниши керак бўлган ишлар ҳали кўп. Шундай бўлса-да, Президентимизнинг «Иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, хусусий мулк манфаатларини ҳимоя қилиш ва тадбиркорликни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони асосида шу йилнинг ўзида 50 дан ортиқ хусусий ва кичик корхоналар рўйхатдан ўтказилди ва улар ҳозирда фаолият кўрсатмоқдалар.

Мақолада тумандаги «Камалак» хусусий фирмаси фаолияти тўғрисида айтилган камчиликлар ўрганиб чиқилди. Уларни тез кунларда бартараф этиш чора-тадбирлари белгиланди. Мирбозор қўрғонидаги танқид қилинган сомсахона ва ошхона янги қурилган «Нуронийлар чойхонаси» очилиши муносабати билан бузиб ташланди. Сурати берилган нобоп камера ямаш устахонаси ёнига эса янги бино қурилмоқда.

Фотолавҳалардаги айбномалар туман ҳокимияти йиғилишида муҳокама этилиб, уларни тезда бартараф этиш чоралари кўрилмоқда.

Туман ҳокимияти «Адолат» газетасининг камчиликлар юзасидан холис фикрлар билдириб, нуқсонларни бартараф этишга кўмак бераётганини эътироф этади.

С. БОБОМУРОДОВ,
Самарқанд вилояти Нарпай тумани ҳокими.

—ДИҚҚАТ! ОБУНА!

«АДОЛАТ»

СИЗНИНГ ЭНГ СЕВИМЛИ ҲАМРОҲИНГИЗ БЎЛСИН!

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг Бош нашри — «АДОЛАТ» ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИГА айни пайтда ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА.

«АДОЛАТ» газетаси ҳафтада бир марта чиқади.

— шахсий обуначиларга 6 ойга — 56 сўм.

Индекс —64597.

— корхоналар ва ташкилотлар учун 6 ойга — 83 сўм.

Индекс — 64598.

Сиз «АДОЛАТ» газетасига исталган алоқа бўлимларида обуна бўлишингиз мумкин.

МАМЛАКАТЛАР, ОДАМЛАР, ВОҚЕАЛАР

• Грозныйдаги музокараларнинг учинчи кунида Россия Федерацияси ҳукумати билан Жавҳар Дудаев вакиллари ўртасида бир қанча ҳарбий масалалар бўйича ҳужжатлар имзоланди. Ҳужжатга кўра икки томон ҳам бир вақтнинг ўзида ўт очишни тўхтатиш ҳақида қарор чиқаради. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат этиш мақсадида ҳарбийлар, диний ташкилотлар вакиллари ҳамда Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти миссияси ходимларидан иборат махсус комиссия тузилади.

Келишувга кўра Чеченистондаги қуролли гуруҳлар батамом қуролсизлантирилади ва федерал қўшинлар босқичма-босқич бу ердан олиб чиқиб кетилади. Чеченистон ҳудудида Россия Федерациясининг ички ишлар ва пиёда қўшинларидан иборат бўлинмалар доимий равишда қолдирилади. Музокаралар давом этмоқда.

***

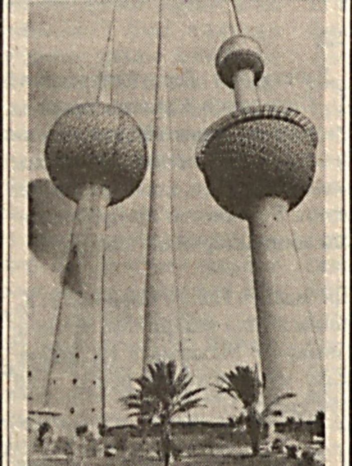

Форс кўрфази қирғоғида қад кўтариб турган бу осмонўпар миноралар бугун замонавий Кувайтнинг рамзига айланган.

• Америка Қўшма Штатлари давлат департаменти вакили Николас Бернс журналистлар учун доимий равишда уюштириладиган учрашув чоғида Чеченистонда ўтказилаётган музокараларга алоҳида тўхталди. У ўз ҳукумати Россия Федерацияси ва Жавҳар Дудаев кучлари Чеченистон муаммосини тинч йўл билан ҳал этишга киришганидан мамнун эканини билдирди.

— Биз ўт очиш бутунлай тўхтатилади ва томонлар муаммони фақат тинч йўл билан ҳал этади деган умиддамиз, — деди у.

***

• Украина Олий Радаси Раиси Олег Мороз бошчилигидаги парламент делегацияси расмий ташриф билан Молдовага келди. Молдова парламенти Раиси Петр Лучинский «Ушбу ташриф икки мамлакат парламентлари ўртасидаги алоқаларнинг мустаҳкамланишига хизмат қилади», деб умид билдирди. Украина делегацияси ташриф давомида Молдова Президенти, Бош вазири, Ташқи ишлар вазири ҳамда парламент фракциялари вакиллари билан учрашиб, Украина-Молдова муносабатларига доир масалаларни муҳокама этадилар.

***

• Беларус пойтахти—Минск шаҳрида Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги давлатлараро экологик Кенгашининг олтинчи сессияси бошланди. Унда МДҲ ҳудудида хавфли юклар ва чиқиндиларни ташиш, йўқотиш арафасида турган гиёҳлар билан савдо қилиш каби бир қанча масалалар муҳокама этилади. Сессияда МДҲга аъзо давлатларнинг табиатни ҳимоя қилиш ташкилотлари вакиллари, МДҲнинг парламентлараро ассамблеяси кузатувчилари ҳамда БМТнинг атроф-муҳит ҳимояси бўйича дастури (ЮНЕП) мутахассислари иштирок этмоқда.

***

• Россия Федерацияси Ташқи ишлар вазири Андрей Козиревнинг Норвегияга мўлжалланган расмий ташрифи кечиктирилди. Маълумотларга кўра, мазкур сафар Россия Давлат Думасининг мамлакат ҳукуматига ишончсизлик билдириш ҳақида қарор қабул қилиш сабабли ортга сурилган. Норвегия ҳукумати ташриф кечиктирилишига нисбатан ҳеч қандай муносабат билдирганин йўқ.

***

• Япония авиакомпаниясига қарашли «Боинг-747» самолётида 365 кишини гаровга олган ҳаво қароқчиси қўлга олинди. Бунинг учун Япония полициясининг махсус бўлинмасига уч минут вақт кифоя қилди. Қўлга олиш жараёнида жиноятчи бошидан жароҳатланди. Полиция вакили ҳозирча унинг насл-насаби ва самолётни олиб қочишдан мақсади не эканини аниқлашга имкон бўлмади, деб хабар берди. Мамлакат ҳукумати «самолётни портлатаман» дея пуписа қилган жиноятчининг талабларини бажаришдан бош тортган эди.

Япония Бош вазири Томиити Мураяма жиноятчини қўлга олиш жараёни муваффақиятли ўтганидан мамнунлик билдирган. Бош вазир ҳаво кемасини ишғол этишга шахсан ўзи буйруқ берганини эътироф этди. Самолётда ёш болалар ва 92 ёшли қария ҳам бор эди.

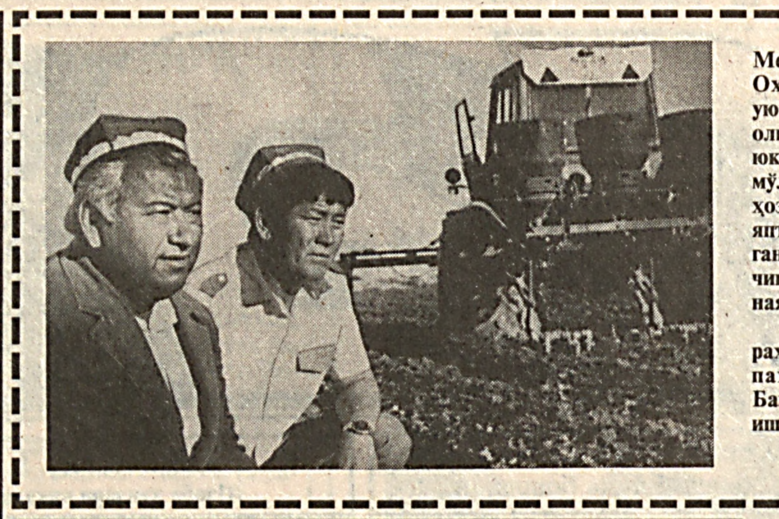

Сирдарё вилоятининг Меҳнатобод туманидаги Йўлдош Охунбобоев номли ширкатлар уюшмасида дала ишлари қизғин олиб борилмоқда. Жамоа аҳли юксак аҳдга эришиш учун меҳнат қилиб мўл пахта ҳосили етиштиришга ҳозирданоқ тайёргарлик кўрмоқдалар. 2335 гектар майдонга экилган Ал-Боёвут номли навдан униб чиққан ниҳоллар дуркун ривожланяпти.

Суратда: ширкатлар уюшмаси раҳбари Абдупатто Солиев уста пахтакор ва бўлим бошлиғи Баҳриддин Саидқосимов билан ишлов берилган пайкалда.

Козим Ўлмасов олган сурат.

• Тадбиркорга — омад ёр

«МУСЛИМАБОНУ»НИНГ ШУҲРАТИ

Намангандан 25 километр узоқликда «Иттифоқ» шаҳарчаси бор. Жаннатмакон бир гўша. Кўп қаватли бинолар ёнидан 200 дан ортиқ хонадон ўзига ҳовли-жой тиклабди. Ҳовлилар бирам чиройли, боғ-роғларга бурканган. Анвойи гуллар, сайроқи қушлар кишини мафтун этади. Ариқлардан эса шарқираб зилол сувлар оқмоқда... Буларнинг ҳаммаси паррандачилик фабрикаси жамоасининг ҳиммати.

Бундан бир неча йил илгари Наманган шаҳрининг эски маҳаллаларидан 700 дан ортиқ хонадон бу ерга кўчиб келган эди. Фидойи инсон Ортиқбой Раимов кўп йиллар бу ердаги паррандачилик фабрикасига раҳбарлик қилиб, шаҳарчада кўп ва хўб хайрли ишларни амалга оширди. Ҳозирда унинг шогирди Ҳабибулла Тошпўлатов бу эзгу ишларни давом эттирмоқда.

Уч йил аввал эса шаҳарчада «Муслимабону» кўп тармоқли хусусий корхонаси ишга тушган эди. Тадбиркор Ҳабибулла Асқаров ўзига ўхшаган ишбилармонларга бош бўлиб, уларнинг бошини қовуштирди. Ҳабибулла укалари — Ҳамидулла, Абдулла, Убайдулла, Ғайбулло, Сайфулло, Шарифжон ва бошқалар билан паррандачилик фабрикасининг чойхона учун қурилган биносини олиб, обдон таъмирлашди. Цех тайёр бўлгач, 17 та тикув машиналарини ўрнатишди. Шаҳарчадаги 40 нафар чевар қизни ишга қабул қилишди. Бугун уларнинг сафи 107 нафарга етди. Цех яна кенгайди. Иш икки сменада ташкил этилди. Тадбиркорлар уйда бола тарбияси билан машғул бўлган чевар-аёлларни ҳам ишга жалб этдилар. Уйда иш бажарувчилар кўрпа, кўрпача, матрас, чопон қавиш ишлари билан банд бўлмоқдалар. Асосий ишчилар эса, эркаклар кўйлаги, аёллар халати, жемпер тўқиш, болаларнинг усти-бош кийимлари жамламасини, мактаб ўқувчиларининг формаларини тикиш каби ишларни бажаряптилар. Цехда жами 40 дан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда.

Корхона маҳсулотлари сифатлилиги туфайли ўз харидорларини тез топмоқда, унинг шуҳрати ортиб бораяпти. Маҳсулотлари тобора харидоргир бўлиб бормоқда.

«Муслимабону» корхонаси жамоаси Косонсой, Поп, Тўрақўрғон, Наманган, Янгиқўрғон туманларидаги Ёзкули, Худойбердиев, Қўқимбой Турсунов, «Гигант», «Навбаҳор», «Зарбдор», «Олтинкўл» хўжаликлари билан алоқани кенг йўлга қўйган. Қарағанда ва Тошкентга матрас, халат, болалар кийими жўнатиб, улар ҳисобидан қишлоқ хўжалик техникаси учун эҳтиёт қисмлар олиб келинди. Эҳтиёт қисмлар эса, қишлоқ хўжалик ходимларига мунтазам равишда етказиб берилмоқда. Корхонада тайёрланаётган маҳсулотлар Пенза, Урал, Новосибирск ва бошқа шаҳарларга жўнатилиб, улардан бартер ҳисобида хил-ма-хил техника ва технология линиялари олиб келинмоқда. Олинаётган соф фойда 2 нафар ишчига янги квартира сотиб олиш, камхарж ва кўп болали оилаларга ёрдам кўрсатиш, корхонани ривожлантириш учун ишлатилди ва ишлатилмоқда.

Ҳозир янги тўқув цехига машиналар ўрнатиляпти. Техник эҳтиёт қисмлар учун омборхона қурилаётир. Яқин йилларда кичик фабрикани чет эл тадбиркорлари билан биргаликда қуриш режалаштирилди. Гилам тўқиш ва зардўзлик цехлари шу йилнинг ўзида ишга тушиши мўлжалланмоқда.

Демак, инсоннинг қўли гул. Ишлашни истаган одам имконият топади. Йўқдан йўндириб, бор этади. Ёниб-куйиб, эл учун, унинг фаровонлиги учун хизмат қилади. Буни биз «Муслимабону» корхонаси мисолида яққол кўришимиз мумкин.

Турғунпўлат СУЛАЙМОНОВ,
«Наманган садоси» шаҳар газетаси муҳаррири.

ИСЛОҲОТЛАРНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШНИ КЎЗЛАБ

• ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН Республикаси Жўқорғи Кенгеси қошида тадбиркорликни қуллаб — қувватлаш ва ташқи алоқаларни ривожлантиришни мувофиқлаштирувчи кенгаш иш бошлади. Бу ташкилот иқтисодий ислоҳотларни янада такомиллаштириш учун давлат бошқарув идоралари билан хўжалик субъектлари, банк, тадбиркорлик тузилмалари, илмий ташкилотларнинг ўзаро амалий алоқаларини мустаҳкамлаш, шахсий ташаббускорлик, ишбилармонлик ҳамда ташқи иқтисодий алоқаларни жадал ривожлантириш учун уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириб боради.

АЛОҚА ХИЗМАТИ ЯХШИЛАНАДИ

• ФАРҒОНАда телефон — алоқа станциялари ишини яхшилашга бағишланган республика семинари бўлди. Семинарнинг Фарғонада ўтказилиши бежиз эмас. Бу ерда Жанубий Кореянинг «ДЭУ» корпорацияси иштирокида янги телефон электр алоқаси ишлаб турибди. Семинарда аҳолига телефон хизмати кўрсатишни кенгайтириш имкониятлари, уларнинг бенуқсон ишлашини таъминлаш, малакали мутахассислар тайёрлаш борасида тажриба алмашилди.

(ЎзА).

• Қонун ва ижро

ТИЛНИ БИЛГАН, ДИЛНИ БИЛАДИ

«Давлат тили тўғрисида»ги Қонун кучга кирганига ҳам беш йилдан ошмоқда. Уни ҳаётга тадбиқ этиш бўйича бир қатор савобли ишлар қилинди. Аммо, шунга қарамай, қонунни бандма-банд ҳаётга жорий этиш борасида ҳали жуда кўп ишлар қилиниши керакка ўхшайди. Гап шундаки, давлат тилини амалда тадбиқ этишда ҳамон сусткашлик қилинаяпти.

Фикримиз асоссиз бўлмаслиги учун баъзи мисолларга мурожаат қилайлик. «Ташсельмаш, «Узбексельмаш», «Тошкент товар станцияси», «Тошкент уйсозлик комбинати», «Промтоварный магазин», «Техническая обслуживание хокимията» каби ёзувларнинг корхоналар пештоқидан ҳали ҳам тушмай келаётганини қандай изоҳлаш мумкин?

Назаримда бу корхона ва ташкилотларнинг мутасаддилари фақат буйруқ ва кўрсатма билангина иш юритишга одатланиб қолганга ўхшайди. Акс ҳолда, юқоридаги ҳолатга йўл очиб, қўймаган бўлишарди.

Маълумки, ўзбек тилининг ўзига хос жиҳатлари кўп. Улар бошқа давлат тилларининг сўз бойлигидан кам бўлмаган ҳолда равон сўзлашишимизга, муомала маданияти, ўзаро алоқалар воситаларини йўлга қўйишга катта имкониятлар яратади. Шу жиҳатдан олганда корхоналардаги ҳужжат ишларининг пала-партиш юритилиши, мантиқсизлиги, жумлаларнинг ўта саёз савияда тайёрланганлиги бу ҳужжатларнинг миллий тилимизда юритилаётганлигидан қувониш ўрнига, ранжиш ҳиссини уйғотади. Пойтахтимиздаги исталган алоқа бўлимлари ёки уй-жойлардан фойдаланиш бошқармалари, тармоқларидаги расмий ҳужжатлар, алоҳида йўриқномалар ёки далолатномаларни кўрсангиз бунга ўзингиз тўла амин бўласиз.

Шу ўринда бир мисолга эътибор қаратишни истардим. АҚШ ҳукуматида давлат тилини қабул қилиш учун аввало, махсус ташкилотларга ариза ёзилиб, номзодликка қўйилар экан. Мазкур номзод беш йил мобайнида ана шу давлатнинг тилини, миллий урф-одатини, маданиятини тўла ўргангач, кейин махсус гуруҳлар олдида синов тариқасида имтиҳон топширар экан. Мабодо у синов талабларига жавоб бера олмаса, яна қайтадан навбатдаги беш йилликка тайёргарлик кўрарқан. Американикларнинг бу тажрибаси бошқа бир фуқарога ўз тилини, маданиятини сингдириш эмас, балки миллий қадриятларни, энг муҳими, тилни соф сақлаш, миллатни улуғлашга қаратилгани билан ҳам аҳамиятлидир.

Бизда эса қонунни тўла кучга киритишга «саккиз йил муддат берилган-ку, у ёғига нима бўлади, яратганнинг ўзи билади», деб юрувчилар афсуски, оз эмас. Акс ҳолда ўз миллати, тили учун қайғурган, уни келажак авлодга соф ҳолда етказиш ниятида бўлган кишилар аллақачон ўз ташкилотларида ишлаб юрган корхоналарида бу борада ўрнак кўрсатса арзийдиган ишларни жорий этиш мумкин эди.

Энди мана бу мантиқсизликка ҳам бир аҳамият беринг. Тошкент темир йўл шоҳ бекатидан мамлакатимизнинг исталган вилоятига йўлга чиқиб кўринг. Шоҳбекат пештоқидан ўзбекчалаштирилган сўзларни ўқиб оласиз. Аммо четроққа чиқишингиз биланоқ таъбингиз хиралаша бошлайди. Гўё бу жойлар бошқа давлатники-ю, Ўзбекистонга дахли йўқдай. Ёки автобус, трамвай, троллейбусларда юрган кишилар ҳам ана шу ташкилотларда ўзбек тили қўлланилмаётганлигининг гувоҳи бўлади. Қизиқ, ҳайдовчиларнинг аксарияти маҳаллий миллат вакили-ю, сўзда эса бошқача.

Гап шундаки, биз бу билан бошқа миллат тилини бекадр қилмоқчи эмасмиз. Мақсад — давлат тилини қонунда белгилангандай бажаришни йўлга қўйишни таъкидламоқчимиз, холос. Шунингдек, яна бир нарса: «Давлат тили тўғрисида»ги Қонунни тўла амалга татбиқ қилиш учун белгиланган саккиз йил байналмилалчи юртимизнинг бошқа миллатга мансуб фуқаролари қийналмасин, босқичма-босқич ўрганиб олишларига осон бўлсин, деган мазмунда таъкидланган.

Тўғриси, миллатимиз саховатпешалиги, меҳмондўстлиги, бағрикенглиги билан ном қозонган бўлса, ориятли халқ эканлиги билан ҳам ҳаммага яхши аён. Шундай экан, ўзгалардан талаб қилишдан, аввал ўзимиз ўрнак кўрсатсак, нур устига аъло нур бўлади.

Мақолага мана шу жойда нуқта қўйиш мумкин эди. Лекин... Маълумки, ҳозир юртимизда кўппартиявийлик юзага келди. Фикримча, бу партияларга аъзо бўлганлар ҳам, бўлмаганлар ҳам уларнинг дастурлари, Низомлари билан яқиндан таниш бўлсалар керак. Шундай бўлса-да, таъкидлаш жоизки, партиялар номи турлича бўлган билан уларнинг мақсадлари ягона-эзгулик йўлида, келажак йўлида халққа хизмат қилишдан иборат. Бас-ки шундай экан, «Давлат тили тўғрисида»ги Қонуннинг жойларда қандай ижро этилаётганлигини назорат қилиш, йўл-йўриқлар кўрсатиб, керак бўлганда ёрдам бериш масаласини улар зиммасига юклаш фойдадан ҳоли бўлмасди. Чунки ҳозир барча ташкилотларда, муассаса ва корхоналарда, умуман, ҳамма жойда уларнинг бошланғич ташкилотлари, аъзолари мавжуд. Эзгулик йўлида бевосита уларнинг кучидан фойдаланилса ёмон бўлмасди.

Шунингдек, ҳозир кўпчилик бу борадаги керакли дастур, луғат китоблар ва шунга ўхшаш дастуриламалларга эҳтиёж сезаётганлиги сир эмас. Ана шундан келиб чиқиб, барча соҳа мутахассислари, олимлар ва зиёлилар тажрибасидан янада кенг фойдаланилиб, ўзбек тилининг луғавий маъносини, мантиқини англатувчи дастурлар яратишни жадаллаштириш, борларини эса жойларга етказиб бериш давр талаби бўлиб қолмоқда. Ана шундагина кўзланган мақсадга эришиш мумкин. Аксинча, «саккиз йил»ни ҳар куни саксон марта рўкач қилувчилар сафи озаймайдиганга ўхшайди.

Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ.

ТУРКИСТОН УМУМИЙ УЙИМИЗ

Жуда қадим замонлардан бери халқларимиз яшаб келаётган Марказий Осиё йирик табиий-иқтисодий ҳудуд ҳисобланади. Собиқ Иттифоқ республикалари бўлган Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Туркманистон ва Тожикистон мустақил давлатлар бўлишди. Мамлакатларимиз ўтиш даврининг қийин муаммоларига дуч келмоқдалар. Шу боис барча интеллектуал кучларимиздан кенг фойдаланиш давр тақозосига айланмоқда. Шу нуқтаи назардан ижодий ва интеллектуал кучларнинг янгича интеграциясини ташкил қилиш жуда муҳим стратегик аҳамиятга эгадир.

Шу боис Сизларнинг «Тинчлик, тараққиёт ва фаровонлик» шиори остида «Туркистон — умумий уйимиз» ассоциациясини тузиш ғояларингизни самимий қўллаб-қувватлайман. Ушбу ғояни рўёбга чиқаришда фаол иштирок этаман, деб сизларни ишонтираман.

Чуқур ҳурмат билан

А. Г. БОБОЕВ,
Туркманистон Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси, Россия Федерацияси Табиий фанлар академиясининг аъзоси, Ислом академияси аъзоси, Марказий Осиё Фанлар академияси аъзоси, АҚШ, Германия Халқаро мукофотлари лауреати, ал-Хоразмий номидаги Халқаро мукофот қўмитаси раиси, Чўллар институти директори.

ҚАТОРДА НОРИНГ БЎЛСА...

Марказий Осиё халқларининг дўстлиги ва қардошлигини ҳар томонлама мустаҳкамлашга қаратилган олимлар ва маданият арбобларининг ҳамкорлиги ва ҳаракатини бутун қалбим билан қўллаб-қувватлайман. Мен бу ҳаракатга фаол иштирок этишга ҳаракат қиламан.

Биз, зиёлиларнинг катта авлоди олдида шу ҳудудда яшаётган халқларнинг дўстлиги ва анъаналарини мустаҳкамлашдек ва уни ёш авлодга топширишдек масъулиятли вазифа турибди. Қардошлик ва бирлик ёшларимиз қалбида етакчи ғоя бўлиши лозим. Айниқса, ўзбек ва тожик халқларининг тарихан қардошлиги ва дўстлигини алоҳида таъкидламоқчиман.

Ушбу дўстликни кўз қорачиғидек асраш бизнинг муқаддас бурчимиздир. Халқимиз ҳаётининг фаровонлиги ва мамлакатларимизнинг тараққиёти ана шу дўстликка боғлиқлиги ҳеч кимга сир эмас.

Ўзбек халқининг Президент Ислом Каримов раҳбарлигида эришаётган иқтисодий ва илмий-техника соҳасидаги муваффақиятлари мени қувонтиради.

Қардош ўзбек халқига ва кўп миллатли Ўзбекистон халқларига тараққиёт ва гуллаб-яшнашни чин кўнгилдан тилаб қоламан.

Муҳамед АСИМОВ,
Тожикистон Фанлар академияси академиги, Россия Фанлар академияси мухбир аъзоси, Марказий Осиё Фанлар академияси академиги, ЮНЕСКО қошидаги Марказий Осиё маданиятини ўрганиш бўйича Халқаро ассоциация Президенти, Жавоҳарлаъл Неру номидаги халқаро мукофот совриндори.

• Ташвишли хабар

ХАЛҚ РИЗҚИ НОБУД БЎЛМАСИН

Навоий вилояти деҳқонлари ғалла ўримини эрта муддатда тугаллаш, суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан 35 центнердан, лалмикор ерлардан камида 10 центнердан ҳосил олишни режалаштирганлар. Ҳозирга қадар 70 фоиздан кўпроқ майдондаги ғалла ўриб олинди.

Бироқ ҳозир мавжуд 207 та комбайннинг 120 тасигина ишлаяпти.

Ҳолбуки, ўрим - йиғим олдидан уларнинг барчаси мавсумга шай қилиб қўйилган эди. Иш бошланиши билан кўпчилик комбайнларнинг сифатли созланмагани маълум бўлди. Ҳар бир комбайнинг кунлик иш унуми 4,5 гектардан ошмаяпти. Навбаҳор, Конимех, Навоий туманларида 40-50 фоиз, Хатирчи туманида эса бор - йўғи 20 фоиз майдондаги ғалла йиғиштириб олинган, холос. Нурота туманида эса ғалла ўримига ҳамон киришилгани йўқ. Ҳолбуки, туманда 13 минг 450 гектар ерга ғалла экилган. Айниқса «Вилоятмевасабзавотузум» ва «Навоийқоракўл» ишлаб чиқариш бирлашмаларига қарашли хўжаликларда ғаллани йиғиштириб олишга етарли эътибор берилмаяпти. Ҳосилдорлик ниҳоятда паст. Кўпгина хўжаликларда ғалла вақтида ўриб олинмаётгани сабабли дон нобуд бўляпти.

Вақт ўтиб бормоқда, унинг ҳар дақиқаси ғанимат. Техникага мутассаддилар зудлик билан мавжуд комбайнларнинг тўла ишлашини таъминлаш чора - тадбирларини кўришлари лозим. Шундагина ғаллани вақт ғаниматида йиғиб олиш, бўшаган майдонларга такрорий экин экиш мумкин бўлади.

И. ХУДОЙҚУЛОВ.

• Ғалла — ризқ рўзимиз

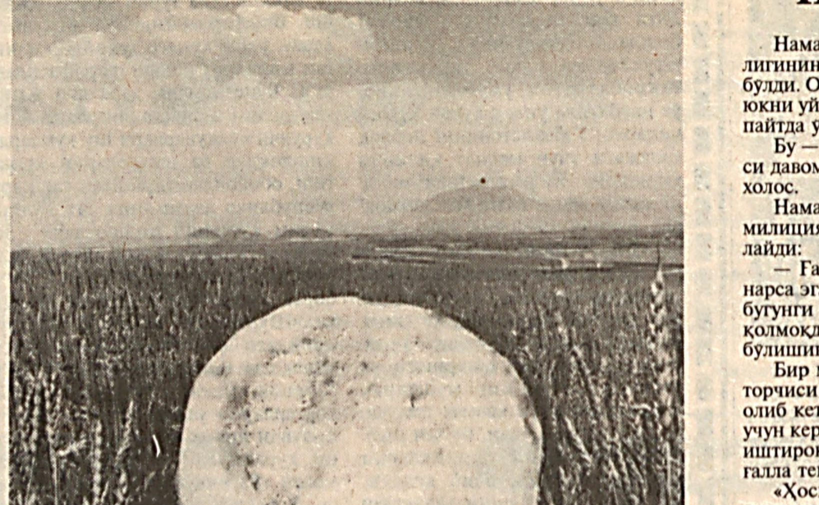

Сулув далаларнинг меҳрин куйлаган
Буғдой бошоғига келтирдим иймон.
Азиз бўлармиди меҳнатсиз одам,
Машаққатсиз ширин бўлармиди нон.

• «Ҳосил — 95» операцияси

ТАЛОН-ТАРОЖЧИЛАР ЙЎЛИГА ҒОВ ҚЎЙИЛМОҚДА

Наманган вилояти Тўрақўрғон туманидаги «Узбекистон» жамоа хўжалигининг аъзоси — Н. Ш. деган кимса хирмондан ғалла ўғирламоқчи бўлди. Оз эмас-кўп эмас — 400 килограмм арпа қопларга солинди. Энди бу юкни уйга олиб кетиш қолган эди. Ички ишлар органи ходимлари ана шу пайтда ўғрини ушлашди.

Бу — вилоят ички ишлар бошқармаси бошлаган «Ҳосил-95» операцияси давомида милиция ходимлари томонидан очилган ишлардан биттаси, холос.

Наманган вилояти ички ишлар бошқармаси тергов бўлими бошлиғи, милиция подполквониги Х. Ҳакимов операция жараёнини шундай шарҳлайди:

— Ғалла ўғирлаш ҳоллари, назаримда, колхозда етиштирилган барча нарса эгасиз бўлган эски замондан қолган касаллик,— дейди у. — Мана, бугунги кунда ҳам айрим одамларда шу касаллик қайтадан хуруж қилиб қолмоқда. Улар кўпинча бу иши учун қонун олдида жавоб беришга мажбур бўлишини ҳам билмайди.

Бир мисол. Минғбулоқ туманидаги «Гулистон» жамоа хўжалиги тракторчиси О. Т. қонунга хилоф равишда даладан 700 килограмм буғдойни олиб кетмоқчи бўлган. Аслини олганда, ўзининг мулкини ўғирлаш нима учун керак эди? Хўжалик бошқарувининг қарорига биноан ўрим-йиғимда иштирок этган ҳар бир кишига 500 килограмм ва ундан ҳам кўпроқ ғалла текин бериладн-ку!

«Ҳосил-95» операцияси давомида ўрилган беда, оз бўлса ҳам ғалла ўғирламоқчи бўлган 26 киши қўлга олинди. Уларнинг барчаси ўғирламоқчи бўлган нарсаси нархидан анча кўпроқ миқдорда жарима тўлашга мажбур бўлди.

«Ҳосил-95» операцияси давом этмоқда. Уни муваффақиятли ўтказиш милиция ходимларининг саъй-ҳаракатигагина боғлиқ эмас. Деҳқонларнинг машаққатли меҳнати туфайли етиштирилган ҳосилни асраш ҳаммамизнинг ишимиздир.

Н. ХЎЖАЕВА.

КОРХОНАЛАР МАВСУМГА ШАЙМИ?

Республикамиз мустақиллигининг тўртинчи йили бободеҳқонларимиз учун қутлуғ келяпти. Саҳий тупроғимизда етилаётган ноз-неъматлар ҳар қачонгидан ҳам мўл. Хўш, пешона тер эвазига етиштирилаётган маҳсулотни қабул қилиш қандай ташкил этилмоқда? Умуман, деҳқончилик маҳсулотларини қабул қилувчи корхоналар мавсумга шайми?

— Аҳолини арзон ва сифатли маҳсулот билан узлуксиз таъминлаш асосий вазифамиздир,— деди «Узмевасабзавотузумсаноат» уюшмаси бошқарма бошлиғи Анатолий Ким. — Ўзбекистон заминида етиштирилаётган ширин-шакар ноз-неъматлар жаҳон бозорига чиқарилмоғи лозим. Республикамизда сабзавот, мева ҳамда полиз маҳсулотларини қайта ишловчи 33 корхона бор. Улар йилига салкам 2 миллиард шартли банка консерва маҳсулотлари ишлаб чиқариш қувватига эга. Маҳсулот тайёрлашни кўпайтириш, унинг сифатини яхшилаш мақсадида Шаҳрисабз, Андижон, Янги Тошкент, Самарқанд консерва заводлари замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланмоқда. Андижон ва Қўқон шаҳарларида эса спирт ишлаб чиқарувчи янги қувватлар ишга туширилди.

— Консерва заводлари янги ҳосилни қайта ишлашни бошлаб юборганидан хабардормиз...

— Ғазалкент, Наманган, Сариосиё консерва заводларида маҳсулотни қабул қилиш ва қайта ишлаш намунали ташкил этилмоқда. Бироқ, ҳамма корхоналаримиз ҳақида ҳам бундай деб бўлмайди. Жумладан, Ғаллаорол ва Андижон консерва заводлари, Самарқанддаги «Кишмиш» консерва корхонасидаги қувватлардан тўла фойдаланмаётир.

Ҳозир боғларда етилган олча, олхўри, ўриклар қабул қилиб олинмоқда. Бу йил 965 миллион шартли банка консерва маҳсулоти ишлаб чиқариш кўзда тутилган.

- Ноз-неъматларни тездан қайта ишлаш ва уларни барчага манзур қилиш осон эмас, албатта.

— Маҳсулотларимизнинг сифати чакки эмас. Аммо идиш ва яшик тақчиллиги сезилиб қолмоқда. Кувасойдаги шиша идишлари корхонаси республика эҳтиёжини қоплай олмаяпти. Ангрендаги картон идишлар корхонаси ҳам зарур қоғоз яшикларни етказиб беришда оқсаяпти. Айни пайтларда Хоразм, Андижон ва Ғазалкентда шиша идишлари корхоналари қурилишини бошлаб юбордик. Бир сўз билан айтганда, соҳибкор меҳнати билан етиштирилган маҳсулот нес-нобуд бўлмай харидорига етиб бориши учун барча чора-тадбирларни кўряпмиз.

• Долзарб мавзуда

Наманган вилоятининг Наманган туманидаги мева-сабзавотчиликка ихтисослашган «Соҳибкор» жамоа хўжалиги миришкорлари аҳоли талабларидан келиб чиқиб, истеъмол бозорини озиқ-овқат маҳсулотлари билан тўлдиришда катта ишларни амалга оширмоқдалар.

Ҳозир пишиқчилик пайти. Мевалар ғарқ пишган. Хўжалик аъзолари шаҳарликлар дастурхонига мева-сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш мақсадида ҳар куни 10-12 тонна маҳсулотни йиғиштириб олишмоқда.

Суратларда: жамоа хўжалиги раиси Мухторали Ҳайдаров бир гуруҳ деҳқонлар билан ҳосил чўғини кўздан кечирмоқда: боғбон миришкорлар Саломат Усмонова ва Гавҳар Азимхўжаева янги ҳосил баракасидан мамнун.

Турғунбек МАҲКАМОВ олган суратлар.

МЕВА НЕГА ИСРОФ БЎЛМОҚДА?

Юртимизда пишиқчилик. Она замин саховати-ю миришкор соҳибкорлар пешона тери билан яшнаган боғларда шарбатга тўлиб етилаётган ҳосил ҳар қачонгидан ҳам мўл. Бироқ ёз неъматлари эл дастурхонига ўз вақтида етиб боряптими?

Тошкент вилоятининг Қуйичирчиқ тумани М. Отажонов номидаги давлат хўжалиги боғдорчилик ва узумчилик агрофирмасига айлантирилганидан сўнг маҳсулот етиштириш анча кўпайди. Мутахассислар мавжуд боғ ва токзорлардан бу йил камида беш минг тонна ҳўл мева, саккиз минг тоннага яқин узум йиғиб-териб олиш мумкинлигини айтишмоқда. Дарҳақиқат, шохларда маржондек тизилиб турган меваларни кўриб кўз қувнайди. Вақт эса ғанимат, соҳибкорлар ҳосилни ўз вақтида узиб истеъмолчига жўнатиш ташвишида.

Бироқ агрофирма маъмурияти уларни унчалик шоширaётгани йўқ. Бунинг боиси нимада? Сабаби, терилган меваларни истеъмолчиларга ўз вақтида етказиб беришнинг иложи бўлмаяпти. Биз қабул пунктида салкам юз тонна маҳсулот икки-уч кундан бери харидорини кутиб турганининг гувоҳи бўлдик. Шуниси ачинарлики, марвариддек товланиб кўзни қамаштирадиган ўрик, олхўри, олма ноиложликдан консерва заводларига жўнатилмоқда. Буни қаранг, маҳсулот кўп бўлса-ю, харидор шошилмаса...

Агрофирма маъмурияти маҳсулот етиштириш билан бирга уни етказиб бериш учун республикамиздаги 16, Ҳамдўстлик мамлакатларидаги 5 та савдо ва қайта ишлаш корхоналари билан шартнома тузган. Бироқ «Пул йўқ, транспорт харажатлари юқори» деган баҳона билан улар маҳсулотни олиб кетмаяпти. Боз устига, биргина Тошкент шаҳридаги савдо тармоқлари ўтган йилги ҳосилдан бир миллион сўмга яқин қарздор бўлиб турибди. Қисқаси, мижозлар агрофирма маъмуриятини ширкатчи-боғбонлар олдида уялтириб қўймоқда.

Ҳозирги шароитда айбни бошқаларга тўнкаб, «Олма пиш, оғзимга туш» қабилида иш тутишдан нима фойда?

— Пишиб етилган мевалар увол бўлмаслиги учун барча чораларни кўряпмиз,— дейди агрофирма бош директори Абдулла ака Отажонов.— Айни пайтда Тошкент ва бошқа шаҳарлардаги махсус дўконларимизда ҳўл мева савдоси ташкил этдик. Бундан ташқари, аҳоли гавжум даҳаларга ҳам автодўконлар юборилиб савдо уюштирилмоқда. Шунга қарамай, тайёр маҳсулотни сотишда қўлимиз калталик қиляпти. Янги узилган мевалар қабул пунктида, боғларда туриб қолмоқда.

Юртбошимиз таъкидлаганидек, Ўзбекистонимиз боғларида етиштирилган ширин-шакар мевалар жаҳон бозорига чиқиши керак. Бу ҳақда мутасадди ташкилотлар жиддий ўйлаб кўрадилар, деган умиддамиз. Токи, боғбон заҳмати билан етиштирилган мевалар исроф бўлмасин, соҳибкорлар ўз меҳнати самарасини кўрсин.

Неъмат ДУШАЕВ.

● Янги асарлар

Омон МУХТОР

ТЕПАЛИКДАГИ ХАРОБА

(Романдан парча)

Таниқли адиб, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Омон Мухтор «Тепаликдаги хароба» деган янги роман ёзди. Бу — «Минг бир қисфа» ва «Кўзгу олдидаги одам» романларининг мантиқий давоми, «Тўрт томон қибла» деб номланган трилогиянинг учинчи, якунловчи китобидир.

Роман «Ёшлик» журналининг 2-3 сонларида тугал эълон қилинмоқда.

Биз ҳавола этаётган бобда буюк ўзбек шоири Лутфий ҳаёти ва муҳаббати ҳақида сўз боради.

Инсон ҳаётида қачон, қандай кутилмаган воқеа рўй беришини худодан бўлак ҳеч ким билмайди!

Ҳали ёши энди йигирма учга чиққан, мадрасада мударрис Лутфий, кунлардан бир куни Ҳиротдаги бозорни [illegible] катта кўчада кетаётган эди. Шу кунлар у анча ғазал ёзган, кайфияти хуш, ғазалларидан бирини ўзича ҳиргойи қилмоқда эди:

Гул чеҳралар — очунда агар сад ҳазор эрур,
Сайд этгувчи кўнгул учун — бир нигор эрур...

Дунёдаги минглаб гўзаллар ичида бир нигор ҳали унинг кўнглини сайд этмаган эди! Бозор оралаб келиб, у ҳаммом ёнидан ўтаётганини пайқади. Шу пайт...

Ҳаммомдан чиқиб, шошганча кетаётган бир гуруҳ қизларга кўзи тушди. [illegible]

[illegible]

Ҳаммомга азм айлаган — у шўх ситамгар,
Ҳаммом юзи — аксинг бирла бўлди мунаввар.

Гулдек танидин чунки арақ бўлди равона, —
Ҳаммом — гулоб ичи била бўлди муаттар.
Сув ғайратидин, танига теги дамо-дам, —
Жонни бори сув бўлди-ю, жон дағи аттар.
Эй, кошки, мен бўлғай эдим — оллида ходим, —
То васл туни бўлғай эди бизга муяссар...

[illegible]

Кўз юмуб очгунча —
ҳолимни дигаргун айлади...

[illegible]

Не ҳуш эрашур қаддинга —
ул шаклу шамойил...

Яна, аниқроқ:

Гулгун қабо нетак кўчар —
ул нигчика белни...

У ора-орада ширин энтикиб қўяр эди:

Қайдадир ул бахтим...

[illegible]

Бек боғ эшигида қаршилаб, уни ичкарига бошлаб кирганида, [illegible]

[illegible]

У сеторни қўлига олди.

[illegible]

Сеторни сайратди.

[illegible]

Гул чеҳраларнинг жавридин
кат-кат бу бағрим қон эрур...

[illegible]

Ишқи илоҳий, ишқи мажозий, дейдлар. Сиз қай бирига амал қилурсиз?

— Борчаси Оллоҳдин! [illegible]

[illegible]

Мутоала Садриддин Айний номидаги Самарқанд Давлат педогогика институти ўзбек тили ва адабиёти факультети V босқич толибаси Зумрад НИЁЗОВАнинг севимли машғулоти.

[illegible]

Ниҳоят:

Тушимда тутдум илкима —
кўнглаки енгини...

У энди дилрабосининг оти не, қаю ерлик пари эканлигини билар, аммо бундан суюниш билан бирга, изтироб чекар эди. Шундай терс ҳолат: дилрабосини кўриши мумкин-у, мумкин эмас! — эди. Аввалгидек кеч тунгача кўчаларда кезиш ёки Хўжа Аббос мавзеига бориб, қизни учратишга уриниш — осон; лекин, бу — қанчалик азоб бўлмасин! — сақланиш керак... у бекдан истиҳола қилар, айниқса, қизнинг кўнглига озор етказиб, бор муносабатни ҳам бузиб қўйишдан қўрқар эди!

Шу йўсинда орадан икки ойдан ҳам кўп вақт ўтиб кетди.

У бир қанча янги ғазаллар ёзди. Унинг ғазалларини мухлислар, одатда, бир-бирларидан кўчириб, ҳаммаёққа тарқатиб юришарди. Бу гал ғазаллар одамларга фавқулодда таъсир қилиб, бутун Ҳирот бўйлаб тарқалиб, унга илк дафъа шуҳрат келтира бошлагандек бўлди.

Ана шунда...

Гулгундан хат келди.

Гулгун уни уйга таклиф қилган эди!

Шунчаки таклиф ҳам эмас... Қоронғи тушганида, ҳовли-боғнинг орқа томонидаги дарча олдига келишини сўраган эди!

Борди...

Гулгуннинг хос чўриси уни боғ этагидаги шам ёқилган, ердан баланд кўтариб қурилган қандайдир хонага бошлаб кирди.

Мана, Гулгун шам ёнида, хона тўрида, у — пойгак томонда; юзма-юз ўтиришибди.

— Эмди ғазалларингиз бир кимсага ёзилгонму? — деб кулиб сўради қиз.

— Бир кимсага...

— Сўйланг!

У ҳаяжонланиб-саросималанди:

Айтайин, дерман сенга кўнглумдагин,
Не дейин?! —
билурсан ўзинг, эй бегим...

Йўқ, гапга-гап улана бошлади.

Уни қизнинг юзига бир қур назар ташлаш истаги ўртамоқда эди:

Учар руҳим —
сенинг юзунгни кўрсам...

У ўзича ўйламоқда эди:

Бурқаъ очгил чеҳрадин...

У яна ўйлади:

Юз очгил, —
кўз сени тўйгунча кўрсун...

Унинг кўнглидан кечаётганини Гулгун ҳис этдими, юзидан бурқаъни кўтарди. Аммо шам томонга бурилиброқ ўтирди:

Бурқаъ олгонда, юзунгни —
Шам кўрмиш тун-кеча...
Аммо сочларини парда қилди:
Сочинг била юз ёпмагил-у,
Лутфийға кўргаз...
Аммо қизариб кетди:
Гулдек қизарур юзи — назардин, —
Ҳай-ҳай не бало, ҳаё бўлурму?!
У ўзича ўйлади:
Кўзум юзунг сори бехост боқса, —
ман этма...
У яна ўйлади:
Ул юзу зулф учун улайин —
менки, олдида...

У ажиб ҳолатни туйди. Қизнинг юзини кўриш баробарида, кўргиси келиб, соғинмоқда эди:

Юзунг ногоҳ кўруб, ойдек
соғиндим...

Бу мулоқотдан кейин улар узоқ — бир йилдан кўпроқ вақт кўришишмади!

Бурқаъни кўтариб, юзини бир қур кўрсатган Гулгун, унга қайтиб кўриниш бермади!

У ўша — хаёлдек учрашувни деярли ҳар куни эслаб, ўзича ўйлар эди:

Бахт шукрин айла, Лутфий,
давлати дийдор учун...
У хўрсиниб қўяр эди:
Эй роҳати руҳ...

Гулгун уни буткул унутди, деб ҳам бўлмас эди! Баъзан хат ёзиб турарди:

Сўзламак бўлди — битик бирла-ю,
Кўрмак — уйқуда...

Ойнаи жаҳонда

3—9 июль

ДУШАНБА, 3

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси камер оркестрининг концерти.
18.40 Футбол шарҳи.
18.55 "Жараён".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Ўзбек киносининг 70 йиллигига. "Ўзбек киноси саҳифаларида".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "Миллионлар минбари".
22.00 Театр учрашувлари. Ў. Умарбеков. Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқали драма театрининг "Фотима ва Зуҳра" спектакли ҳақида.
23.00 Эълонлар.
23.05 — 23.30 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II
"Тошкент" студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. "Кўзмунчоқ".
19.00 "Таҳлил".
19.10 "Бу бўстон аро...".
19.45 "Спорт-тайм".
20.15 — 21.50 "Оқ бўрилар". Бадиий фильм.

ЎзТВ III
"ОСТАНКИНО" РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ, РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.10 "Тиғиз пайт".
18.35 "Куйини топинг". Телеўйин.
19.05 "Биз". В. Познернинг муаллифлик кўрсатуви.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 "Время".
•
20.40 "Репортёр".
20.55 "Давр дарёси".
21.00 "Асл ҳолича".
22.00 "Вести".
22.25 — 23.25 "Формула-1" классидаги автопойга бўйича жаҳон чемпионати. Франция Гран-приси. Маньи-Курдан кўрсатилади.

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
•
18.45 "Мультқарусель".
19.00 "Ёшлик" студияси. "Эзгуликка интилиб".
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
•
"ОМАД" таништиради:
19.50 Эълонлар.
19.55 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.45 "Салом, ёшлар!"
21.25 Жаҳон географияси.
22.15 Эълонлар.
22.20—24.00 Видео — "О".

СЕШАНБА, 4

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
•
8.00 "Ёз ҳикоялари". Бадиий фильм.
9.20 "Ёшлик" студияси. "Талабалик йилларим".
10.00 Немис тили.
10.30 "Абитуриент-95". Физика.
11.00 Болалар учун. "Бу дамлар ўхшар эртакка".
11.30 "Истеъдод-95". Ёш хонандаларнинг кўрик-танлови.
12.10 — 12.40 "Бола бошидан...".
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Мультфильм.
18.20 Болалар учун. "Қўғирчоқлар — менинг дўстларим".
18.50 Янги куйлар ва қўшиқлар.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Шеърий дақиқалар".
20.05 "Гул кўп, чаман кўп".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Бевосита мулоқот.
22.15 "Наримон ёҳуд кинога бахшида умр". Кинокўрсатув.
23.15 Эълонлар.
23.20 — 23.45 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II
"ОМАД" таништиради:

18.30 Табиат дунёси.
19.20 "Мультфейерверк".
19.50 Янгиликлар.
19.55 "Хусусийлаштириш: қадам-бақадам".
20.15 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
21.05 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.30 Видеогид.
21.50 "Теле-ателье-шоу".
22.00 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
22.40 — 00.20 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III
"ОСТАНКИНО", РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.30 — 8.00 "Телетонг".
* * *
18.10 "Тиғиз пайт".
18.35 "Куйини топинг". Телеўйин.
19.05 "Мавзу".
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 "Время".
20.40 "Вақт кутиб турмайди". Бадиий фильм. 1-серия.
•
22.00 "Вести".
22.25 "Тафсилотлар".
22.35 Тунги телесериал. "Океан". Бадиий фильм (Италия, Испания, Англия). 1-серия. 1-қисм.
23.30 — 23.40 Криминал хабарлар экрани.

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
•
18.40 "Мультқарусель".
18.55 "Олам ва инсон".
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.50 "Би-Би-Си" янгиликлари.
21.00 "Соккер-клуб".
21.45—21.55 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

ЧОРШАНБА, 5

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
•
8.00 Болалар учун фильм. "Кўксерик".
9.30 Алифбо сабоқлари.
10.00 "Ўсмир ва қонун".
10.30 "Абитуриент-95". Математика.
11.00 "Қўшиқ билан кўнгил покланур". Қорақалпоғистон телевидениесининг кўрсатуви.
11.35 — 13.35 "Биз танлаган йўл". Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Мультфильм.
18.30 "Ёшлик" студияси. "Яхшиларга эргашиб".
19.10 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак!".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "Улкан оқин". Абай таваллудининг 150 йиллигига.
22.05 Ўзбекистон халқ артисти Олмахон Ҳайитова куйлайди.
22.40 "Мирзо Ғолиб". Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси (Ҳиндистон). 4-қисм.
23.25 Эълонлар.
23.30 — 23.55 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II
"Тошкент" студияси таништиради:

18.30 "Ҳайвонот оламида".
18.50 "Янги иқтисод".
19.20 "Саломат бўлинг!".
20.00 "Мусиқий меҳмонхона".
21.00 "Тошкент оқшомида".
22.00 — 23.40 "Кинематограф".

ЎзТВ III
"ОСТАНКИНО", РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.30 — 8.00 "Телетонг".
* * *
18.10 "Тиғиз пайт".
18.35 "Куйини топинг". Телеўйин.
19.05 1995 йил қўшиқлари.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 "Время".
•
20.40 "Рег-тайм".
21.00 "Губернаторлар клуби".
21.40 Криминал хабарлар экрани.
21.55 "Давр дарёси".
22.00 "Вести".
22.25 "Тафсилотлар".
22.35 — 23.20 Тунги телесериал. "Океан". Бадиий фильм. 1-серия. 2-қисм.

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
•
18.45 "Мультқарусель".
19.00 "Кашф этилаётган имкониятлар".
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
•
"ОМАД" таништиради:
19.50 Эълонлар.
19.55 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.45—23.45 "СПОРТ ҚИТЪАСИ".

ПАЙШАНБА, 6

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
•
8.00 "Ўғил бола гап". Бадиий фильм.
9.30 Инглиз тили.
10.00 "Ёшлик" студияси. "Оқар дарёлар".
10.50 "Абитуриент-95". Она тили ва адабиёт.
11.20 "Юнус Ражабий". Телефильм.
11.50 "Табиат шайдолари".
12.20 — 13.20 "Санъат маскани". М. Уйғур номидаги Санъат институтининг 50 йиллигига.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Мультфильм.
18.20 "Хазинамиз таянчи".
18.55 "Тилга эътибор".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Чанг тароналари.
20.20 "Юзма-юз".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "Олтин мерос". Собир Абдулла.
22.15 "Мирзо Ғолиб". Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси (Ҳиндистон). 5-қисм.
23.00 Эълонлар.
23.05 — 23.30 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II
"ОМАД" таништиради:

18.30 "Омад" тақвими.
18.35 "Кўнгил".
18.40 "Муҳаббатга ошно қалблар".
19.00 "Теле-ателье-шоу".
19.10 Янгиликлар.
19.15 Видео янгиликлари.
19.35 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
20.25 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.10 — 22.50 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III
"ОСТАНКИНО", РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.30 — 8.00 "Телетонг".
* * *
18.10 "Тиғиз пайт".
18.35 "Жаз оламида".
19.05 "Маҳбубалар". Э. Рязановнинг муаллифлик кўрсатуви.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 "Время".
•
20.40 "Давр дарёси".
20.50 РТР таништиради: "Елена Великая".
22.00 "Вести".
22.25 "Тафсилотлар".
22.30 — 23.10 Бутунроссия қизиқчилар фестивали.

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
•
18.40 "Мультқарусель".
18.55 "Ишбилармон".
19.15 Телефильм.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 "Дўстларимиз сайёраси".
20.20 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.20—22.05 "Юксалиш".

ЖУМА, 7

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
•
8.00 "Азизам, меҳрибоним онам..." Бадиий фильм.
9.25 Немис тили.
9.55 "Ёшлик" студияси. "Фахрийлар — фахримиз".
10.45 "Қирқ ҳунар ҳам оз".
11.15 А. Ёқубов. "Ҳукм". Телеспектакль.
12.05 Дутор ва танбур тароналари.
12.35 "Ҳуқуқингизни биласизми?".
13.05 — 13.35 "Болалар меҳмонхонаси".
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Мультфильм.
18.20 Болалар учун. "Қувноқлар даврасида".
18.50 "Маърифат бешиги".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Меҳнат аҳли". Акмал Пўлат лирикаси.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "Ёшлик" студияси. "Гап йўқ".
22.30 "Мирзо Ғолиб". Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси (Ҳиндистон). 6-қисм.
23.15 Эълонлар.
23.20 — 23.45 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II
"Тошкент" студияси таништиради:

18.30 "Ўтмишсиз келажак йўқ".
19.00 "5+1". Ўсмирлар учун кўрсатув.
19.30 "Билиб қўйган яхши".
19.55 Каратэ-до бўйича Тошкент шаҳар чемпионати.
20.15 "Бизнес-академия".
20.40 Жаҳон киносининг 100 йиллигига. "Чет эл киноси юлдузлари".
21.20 — 22.00 "Цирк майдонида".

ЎзТВ III
"ОСТАНКИНО", РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.30 — 8.00 "Телетонг".
* * *
18.10 "Ёввойи дала".
18.30 "Инсон ва қонун".
19.00 "Мўъжизалар майдони".
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 "Время".
•
20.40 "Жентльмен-шоу".
21.00 "Давр дарёси".
21.05 "К-2" таништиради: "Сюжет".
22.00 "Вести".
22.25 "Тафсилотлар".
22.40 — 00.10 Киномарафон. "Биз ва бизнинг тоғларимиз". Бадиий фильм.

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
•
18.40 "Мультқарусель".
18.55 Телефильм.
19.05 "Ёшлик" студияси. "Янгроқ созим".
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
•
"ОМАД" таништиради:
19.50 Эълонлар.
19.55 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.45 Дэвид Копперфильд. "Афсунгарлик билан 15 йил".
21.20 "Панорама".
21.50 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
22.10 "Даракчи".
22.20 Эълонлар.
22.25 — 00.05 Видео — "О".

ШАНБА, 8

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
•
8.00 "Чукотка бошлиғи". Бадиий фильм.
9.30 "Оламни асранг!".
10.00 "Театр ва болалар". Мунозарали кўрсатув.
10.40 "Чорраҳа".
11.10 "Нигоҳ".
11.55 "Ҳужжатли фильм экрани".
12.35 "Қувноқ стартлар".
13.35 — 14.15 "Дил номалари". Мусиқий кўрсатув.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. "Бир сиқим тупроқ".
18.35 Спорт хабарномаси.
18.50 Хонанда Абдулҳай Каримов куйлайди.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Санъат олами".
20.30 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "Ўзбекистон жаҳонга юз тутмоқда".
22.05 "Ватанни севмоқ иймондандур".
23.05 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
23.15 Эълонлар.
23.20 "Тунги ёғду". Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II
"ОМАД" таништиради:

9.00 Табиат дунёси.
9.50 "Мультфейерверк".
10.20 Янгиликлар.
10.25 "Хусусийлаштириш: қадам-бақадам".
10.45 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
11.35 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
12.00 Видеогид.
12.20 "Теле-ателье-шоу".
12.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
13.10 "Кинонигоҳ".
14.50—18.30 "СПОРТ ҚИТЪАСИ".

"Тошкент" студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. "Табассум".
19.10 "Оқ соя".
19.40 "Саломатлик — туман бойлик".
20.25—22.15 "Кинематограф".

ЎзТВ III
"ОСТАНКИНО", РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.15 Э.Молинаронинг "Менинг Бенжамен тоғам" кинокомедияси (Франция).
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 "Время".
20.45 "Вақт кутиб турмайди". Бадиий фильм. 2-серия
•
22.00 "Вести".
22.25 "Жипси Кингс Москвада".
23.20 "Давр дарёси".
23.25 — 00.25 "Петербург мавсумлари".

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 "Дўстлик сарҳад билмайди".
10.30 — 11.00 "Ёшлик" студияси. "Аскар мактублари".
* * *
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
•
18.40 "Мультқарусель".
18.55 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
19.20 Телефильм.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 "Рангинкамон" (тожик тилида).
20.30 "Би-Би-Си" янгиликлари.
20.40 "Ўзбекистон — умумий уйимиз".
21.10 "Кўнгил кўприклари".
21.50 "Деҳқон даладан қайтди".
22.50 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.
23.00—23.20 "Бу ажиб дунё".

ЯКШАНБА, 9

ЎзТВ I

6.00—8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
•
8.00 "Камалак". Болалар учун кинодастур.
9.30 "Шоҳруҳ" клуби.
10.00 "Ватанимга хизмат қиламан".
11.00 "Ўзбектелефильм" кўрсатади. "Тошкент".
11.30 "Болалигим—пошшолигим". Видеоканал.
13.30—14.30 "Қишлоқ ҳаёти".
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Қўшиғим, жон қўшиғим".
18.40 "Оламга саёҳат". Кинокўрсатув.
19.05 "Ойнаи жаҳонда...".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ҳафтанома" (рус тилида).
20.00 Эълонлар.
20.05 "Якшанба оқшомида".
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ҳафтанома".
21.30 Эълонлар.
21.35 "Мозийга бир назар".
22.05 "Тимсол" видеоканали.
23.35 Эълонлар.
23.40—00.10 "Ҳафтанома".

ЎзТВ II
"ОМАД" таништиради:

10.00 "Омад" тақвими.
10.05 "Кўнгил".
10.10 "Муҳаббатга ошно қалблар".
10.30 "Теле-ателье-шоу".
10.40 Янгиликлар.
10.45 Видео янгиликлари.
11.05 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
11.55 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
12.40—14.20 "Кинонигоҳ".
* * *
17.00 "Совға".
17.30 Жаҳон географияси.
18.20 Эълонлар.
18.25 Видео —"0".
20.05 Эълонлар.
20.10 "Курьер".
20.30 "...яна об-ҳаво ҳақида".
20.40 "Постфактум".
20.50 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.10 "Авто-клуб".
21.30 "Машҳур кишилар клуби". М. Матье.
22.10 Эълонлар.
22.15 "Даракчи".
22.25 Эълонлар.
22.30—00.10 Видео —"0".

ЎзТВ III
"ОСТАНКИНО", РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 "Юзма-юз". Кўрсатувни А. Любимов олиб боради.
18.30 "Санамлар, санамлар...". Хулио Иглесиас.
19.25 Пьер Ришар "Альфреднинг бахтсизлиги" кинокомедиясида (Франция).
21.00 "Якшанба".
21.50 "Автолаҳза".
22.00 "Вести".
22.25 "Давр дарёси".
22.30 — 23.30 Волейбол. Жаҳон лигаси. Италия — Россия. Бразилиядан кўрсатилади.

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 Аэробика.
9.15 "Жонли сайёра".
9.35 "Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!" Мультфильм.
10.15 "Коллекция".
10.35 "Менинг кучам".
10.50 Эртакларнинг сеҳрли олами.
12.35—12.45 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
* * *
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
•
18.45 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
19.10 "Подиум".
19.30 "Ҳафтанома" (рус тилида).
20.00 "Ташрифлар ва таклифлар".
20.30 "Ҳамкорлик—тараққиёт нишонаси". Туркия.
21.05 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.05 "Ёшлик" студияси. "Гул ва ..."
22.35 "Би-Би-Си" янгиликлари.
22.45 "Бу ажиб дунё".
23.05—23.15 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

МАТБУОТЧИЛАР БАЙРАМИ

Суратда: Республика марказий газеталарининг бир гуруҳ вакиллари ва журналистлар.

27 июнь куни пойтахтдаги «Меҳржон» маданият ва истироҳат боғида республика матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимларининг касб байрами нишонланди. Байрамни Ўзбекистон Матбуот давлат қўмитаси раиси Р. Шоғуломов очди.

Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Х. Жўраев бу ерда ҳозир бўлганларни байрам билан қутлади. Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари мамлакатимиз мустақиллигини мустаҳкамлашга улкан ҳисса қўшаётганини таъкидлади.

Республика Журналистлар уюшмасининг «Йилнинг энг яхши журналистик иши» кўрик-танлови ғолибларига мукофотлар ва лауреатлик нишонлари тантанали равишда топширилди. Шунингдек, бир гуруҳ журналистлар Ўзбекистон Республикаси кичик ва ўрта тадбиркорликни ривожлантиришга кўмаклашувчи жамғарма («Бизнес-фонд»)нинг мукофот ва фахрий ёрлиқлари билан тақдирланди.

Оммавий сайлга айланиб кетган мазкур байрамда пойтахт жамоатчилиги вакиллари ва меҳмонларнинг газета ва журналлар, Ўзбекистон миллий ахборот агентлиги, телевидение ва радиоси журналистлари билан учрашуви ўтказилди. Матбаа нашрлари ярмаркаси ташкил этилди, китоб савдоси уюштирилди. Боғ майдончаларида спорт мусобақалари, дорбозларнинг чиқишлари, цирк томошалари намойиш этилди. Таниқли санъаткорлар ва бадиий ҳаваскорлик жамоалари байрамга файз киритдилар.

Суратда: Республика кичик ва ўрта тадбиркорликни ривожлантиришга кўмаклашувчи жамғарма — «Бизнес-фонд» директорлар кенгашининг раиси Дилшод Камолов журналистларга фонд мукофотларини топширмоқда.

Шонazar ИБРОҲИМОВ олган суратлар.

СЎРАНГ, ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Муштарийларнинг саволларига Халқаро ҳуқуқшунослар ассоциациясининг аъзоси Забиҳилло Муҳаммаджонов жавоб беради.

— Мен яқинда тўйда озгина вино ичиб, ширакайф ҳолда ўз машинамда кетаётган эдим. Давлат автомобиль назорати ходимлари мени тўхтатиб, мастлигимни аниқлашди. Сўнг маъмурий жазо тартибида 750 сўм жарима солдилар. Шу тўғрими?

Носир АБДУЛЛАЕВ,
Самарқанд шаҳри.

— Сиз транспортни маст ҳолда ҳайдаганингиз учун Ўзбекистон маъмурий жавобгарлик кодексининг 131-моддасига биноан тўғри жазолангансиз. Шу моддага асосланиб, энг кам иш ҳақининг 5 мартагача миқдорида жарима солиш мумкинлиги тўғри.

— Турмуш ўртоғим билан ажрашганман, 4 ёшлик қизим бўлишига қарамай у менга моддий ёрдам кўрсатмаяпти. Нима қилай?

Ўлмасой ЖАМОЛОВА,
Хива шаҳри.

— Фарзандингиз учун моддий ёрдам берилмаётган бўлса Хива шаҳар халқ судига алимент ундириш ҳақидаги даъво аризаси билан мурожаат этинг. Аризага қўшиб жавобгар эрингизнинг ишлаётган жойидан далолатнома, қизингизнинг туғилганлик ҳақидаги гувоҳномаси нусхасини ҳам судга топширасиз. Шундан сўнг «Ўзбекистон никоҳ ва оила кодекси»нинг 95, 96-моддаларига мувофиқ турмуш ўртоғингизнинг иш ҳақидан ҳар ойда 25 фоиз алимент ундириб берилади.

— Синглим ўзининг уйини менга совға қилиб бермоқчи. Лекин фамилиямиз бошқа-бошқалиги учун нотариал идора бу ишни кўриб чиқишни рад қилмоқда. Кимга мурожаат қилсак бўлади?

Садриддин КАМОЛОВ,
Бухоро вилояти.

«Ўзбекистон граждан процессуал кодекси»нинг 274-моддаси, 1-пунктига кўра судга мурожаат этсангиз бу ишда қариндошликни аниқлаб, қарор чиқариб беради. Суднинг қарорини олганингиздан сўнг нотариал идора орқали уйни расмийлаштириб оласиз.

АЛЛОМА БИСОТИДАН

- Ҳар бир янги нарсада лаззат бор.
- Тил-сўзловчи истагини эшитувчига етказувчи таржимондир.
- Мардлик — шод-хуррамлик, хайр-саховат, иффатлик, азиятдан тийилиш билан таърифланган.
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]
- Доимо бир хил нарсага қараб бериш малоллик ва сабрсизликка олиб келади.

КЎНГИЛГА ЕТГАН ГАПЛАР

Ёмон ният элтар ёмонлик томон,
Ёмон ният ила тойилмоқ осон.
***
Бузуқни тузатмоқ ниҳоятда қийин-у
Тузукни бузиш кўз юмиб очгунча.
***
[illegible]
***
[illegible]
***
[illegible]

Мулоҳаза • Мунозара • Баҳс

АСЛ ИНСОНИЙ ҲУҚУҚ НИМА?

[illegible]

М. ХЎЖАЕВ.

Суд залидан

ЧИНОЗ ЙЎЛИДАГИ ҚУЗҒУНЛАР

Алишер аканинг негадир эрталабдан кўнгли ғаш тортиб, чеҳраси очилмади. Нонушта пайти ҳам унинг бу кайфияти ўзгармади. Аксига олгандай, уйидагилар ҳам унинг бу ҳолатига унчалик аҳамият беришмади. Улар дадаларининг юзидаги чарчоқлик аломатини — тунги сменадан ҳориб қайтганликка йўйишган бўлсалар керак, шу боис ҳам унчалик рўйхуш беришмаганди.

Нонуштадан сўнг Алишер ака «Жигули»сини ўт олдириб, чарчоқ ёзиш баҳонасида шаҳар айланишга чиқди.

Ҳаммаси ана шундан бошланди. Кўчага чиқмаганда-ку, эҳтимол шу воқеа содир бўлмасди, лекин кўнгил мулки уни ҳеч қачон қайтариб бўлмас экан...

Алишер ака табиатан ҳар нарсага қизиқувчан, одамохун инсон эди. Шу боис ҳам машинасини Тошкент вокзали ёнидаги майдончада тўхтатиб дам олиб туркан, шаҳар шовқин-суронидан, одамлар гавжумлигидан эрталабки кўнгил ғубори анча тарқагандай бўлди. Ҳа, хаёлидан ўтказди у.— Халқимиз бағри кенглиги, меҳмондўстлиги билан дунёга танилгани бежиз эмас. Ахир, бу ерга кимлар келиб кетмаган, қадам ранжида қилмаган. Лекин уларнинг барчасини ҳам саховтли халқимиз очиқ юз, ширинсуханликда кутиб олиб, уй тўрини бериб, меҳмон қилади, ҳурматини бажо келтиради. Алишер ака ана шундай ширин хаёллар оғушида қанча турганини билмайди, бир маромда келаётган қадам товушларидан ҳушёр тортди. Ўгирилиб қараганда эса, ўзи томон тўрт нафар тоғ келбат йигитлар келарди...

— Ока, бизни Чиноз балиқ бозорига ташлаб келмайсизми?— дея хушмуомалалик билан Алишер акага юзланди йигитлардан бири. Унинг юз кўзидан бошқа миллатига мансублиги шундоққина сезилиб турарди. Қолган шерикларининг кийиниши, муомаласи четдан — бошқа республикадан келганликларини англатиб турарди.

— Меҳмонлар экан,— кўнглидан ўтказди Алишер ака,— ҳожатини чиқарсам, савоби тегади, деган мақсадда, майли, дея розилик билдирди.

Йўлга чиққанларида, ҳаво хийла совуқ, буниси камлик қилганидек, ёмғир аралаш қор ёғиб, изғирин тобора забтига оларди. Бироқ Алишер ака меҳмонларга берган ваъдасини ўйлаб, шаштидан қайтмади, машина рулини Чиноз томон буриб, манзилга тезроқ етиш мақсадида тезликни оширди.

— Шу ерда бир оз тўхтанг,— деди бир пайт ёнида ўтирган йўловчи «меҳмон»ларнинг сардори, амрона оҳангда.

— Нега?— ҳайрон бўлиб сўради Алишер ака, тезликни бир оз секинлатаркан. Бироқ шундоққина ияги тагида ярқираб турган пичоқ тиғига кўзи тушди-ю, савол беришга ўрин қолмаганлигини пайқади, хаёллари ҳам бир зумда пардек тўзғиди. Шундагина ташқаридаги изғиринли совуқни бутун вужуди билан ҳис этди. Хаёлларини тўплаб улгурмасдан орқа ўриндиқда ўтирганлардан бири унинг қулоқчаккаси оша мушт туширди, бошқаси эса оғзига аллқандай ўткир суюқлик қуйишга улгирди. Кучли зарбалардан ҳолсизланган Алишер ака инграб беҳуш йиқилди. Ўзига келиб, кўзини очганда эса нигоҳлари қонга тўлган йигитлар ўзаро фикрлашардилар. Кейин улар уни йўл ёқасидаги анҳор томон судрай бошлашди. Алишер ака жон ҳолатда типирчилаб қаршилик кўрсатишга қанчалик интилмасин бари бефойда кетди. Чунки қонхўрлар унинг қўл-оёқларини маҳкам боғлаб ташлаганди.

«Эҳ, афсус,»— деб инграниди Алишер ака. Бу унинг сўнги сўзи эди. Билмадим, Алишер ака бу билан нима демоқчи бўлди. Эҳтимол, қўл-оёғи боғлаб ташланмаганда тирик қолармиди, балки қотиллар қурбони бўлмасмиди, буниси қоронғу. Лекин бир нарса кейинчалик аён бўлди. Алишер ака ўша куни «меҳмон» дея ўйлаган кимсалар аслида шу юртнинг тузини еб, халқидан яхшиликлар кўриб, бунинг эвазига хиёнат қилган жиноятчилар бўлиб чиқди. Бу гуруҳ раҳбари Фёдор К. нусхали кимса бўлиб, у эндигина 30 баҳорни қаршилаган бўлса-да, босқинчилик, талончилик, қотиллик бобида устаси фаранглардан эканлиги аён бўлди. Когай ўзига ўхшаш текинтомоқ, ёвуз кимсалардан саккиз нафарини ёнига тўплаб уларга бошчилик қиларкан. Маълумотларга қараганда бу гуруҳ 1990 йилдан бери турли жиноий ишлар, қотилликлар билан шуғулланиб келганлиги ҳам маълум бўлди. Бу гуруҳ безориларининг пинҳоний ҳаракатлари туфайли зангиоталик Мурод Мирзаев ҳам ҳаётдан бевақт кўз юмди. Андижонлик Аҳмадалиев, жиззахлик Хурсанов, сирдарёлик Ҳайиткулов кабилар эса фалакнинг гардиши туфайли омон қолишди. Жиноятчилар Алишер акани сувга чўктириб юборгач, унинг «Жигули»сини Қозоғистон Республикасининг Жамбул шаҳрига олиб бориб арзон-гаровга пуллашаётганда тезкор жиноят қидирув бўлими ходимлари томонидан қўлга олинди. Шундай қилиб, яна бир жиноий гуруҳ «фаолияти»га якун ясалди.

... Ниҳоят, одил суд ҳукми ўқиладиган кун ҳам етиб келди. Жиноятчи тўда аъзолари қора курсиларда жовдирабгина ўтиришибди. Кўз ёшларнинг, раҳмшавқат сўраб ёлворишларнинг эса чеки кўринмайди. Бироқ қилмиш қидирмиш,— дейишади. Одил суд ҳукми қатъий, бундайларга эса орамиздан ўрин йўқ.

Фёдор Когай — барча жиноятларнинг ташкилочиси ва илҳомчиси сифатида олий жазога тортилди. Шунингдек, қолган жиноятчи унсурлар ҳам қилмишларига яраша жазосини олдилар.

Суд ҳукмини эшитарканман мени бошқа бир наса ўйлатиб қўйди. Гарчи, ушбу жиноий иш юзасидан одил ҳукм чиқарилган бўлса-да, бироқ уларнинг ана шу қора курсига келиб ўтирганига қадар орадан ўтган 2-3 йил ичида қаерда яшаган, қайси маҳалла ёки ҳудудда истиқомат қилганлиги, нима ишлар билан шуғулланаётганлиги, наҳотки, ҳеч кимни қизиқтирмаган бўлса?! Ахир улар қаерда бўлмасин, ўша жойларда ҳам маҳалла қўмиталари, ички ишлар бўлимлари, қолаверса, корхона-ташкилотлар фаолият кўрсатган-ку! Наҳотки, улар бу жиноий гуруҳнинг узоқ вақт олиб борган қинғир ишларидан бехабар бўлсалар!?.

Ҳа, негадир биз айрим ҳолларда ўз ҳузур-ҳаловатимизни ўйлаймиз-у, жамиятда, атрофда бўлаётган воқеа-ҳодисаларга панжа орасидан қараймиз. Акс ҳолда...

Луқмон БЎРИХОН.

Мухбир бонг уради

КИРАКАШНИНГ ҚЎЛИ БАЛАНД

Йил бошидан буён Қашқадарё вилоятининг туман ва шаҳар марказларидан қишлоқ ва туманларга ёхуд вилоят марказидан турли йўналишлар бўйича қатнаётган 60 га яқин автобус қатнови тўхтатилди. Нега?

— Бунинг сабаби, биринчидан, йўл ҳақи бироз қимматлашиб, йўловчи камайганида бўлса, иккинчидан, кира ишлайдиган машиналар кўпайиб кетди,— дейишди бизга, тармоқ мутасаддилари.— Натижада ўзини қопламаган йўналишлар ёпиляпти.

Энди мулоҳаза қилиб кўрайлик. Кира ишлаб юрган шахсий ёки ижарадаги машиналар йўловчига давлат автобуси баҳосидан арзонроқ хизматни таклиф қиляпти ва фойда кўряпти. Шундай бўлгач, йўловчи арзонроқ ва қулайроқ шахсий автомобилларда кетишни афзал кўради, албатта. Фалон йўналиш ўзини қопламаяпти, деган гаплар эса ўз ишини ислоҳ қилишни истамаётган раҳбарларнинг баҳонаси, холос. Нега атиги тўрт нафар йўловчи оладиган енгил машина ўзини қоплайди-ю, 30-40 йўловчига мўлжалланган автобус йўл харажатини кўтармайди? Бозор иқтисодининг оддий бир қонуни бор: агар харидор ҳузурингизга келмаса, сиз унинг олдига боринг! Шунга кўра, автомобиль транспорти Қашқадарё вилояти бирлашмаси раҳбарлари ҳам ишни қайта ташкил этиши лозим. Нега автостанцияларда соат 17 дан сўнг бирорта автобус кўринмайди? Балки йўловчи эрталабки ва кечки салқинда йўлга чиқишни истар! Эҳтимол, йўлкирани бироз пасайтириш зарурдир. Бозор-да! Аҳвол шу тарзда давом этаверса, бутун-бутун автокорхоналар ҳайдовчи ва хизматчилари ишсиз қолиши ҳеч гап эмас.

А. ТАЙПАТОВ.

Хабар қилади

Мустақил Республикамизда қонунчиликнинг кундан-кунга мустаҳкамланиб бораётганлиги қувонларли ҳол, албатта. Бу ўринда Ички ишлар ходимларининг ҳам хизматлари беқиёс. Зеро, Республика ичк ишлар вазирлиги тамонидан ўтказилаётган турли тадбирлар қонун бўзилиши ҳолларига чек қўйишда катта аҳамият касб этмоқда.

Шундай тадбирлардан бири «Қорадори — 95» бўлиб, бу соҳда нақлиёти Ички ишлар бошқармаси ва тармоқ бўлимлари ходимлари зиммасига катта масъулият юклайди. Чунки заҳру-заққум ортидан мўмай фойда ортирмоқчи бўлган нопок кимсалар, кўпинча, техника воситаларидан фойдаланиб, ўз ғаразли ниятларига эришмоқчи бўладилар.

- Яқинда «133-Андижон-Москва» поездида кетаётган Сирдарё вилоятида яшовчи фуқаро Эльмира Ибрагимова гумон қилиниб, текширилганда унинг ёнидан 500 грамм миқдорда марихуана топилди. Айни пайтда фуқаро Ибрагимова бу заҳри қотилни қаердан олганлиги ҳақида қонун олдида жавоб бермоқда.
- Шу куни «381-Самарқанд — Уфа» поездида кетаётган самарқандлик М. Мустанов текширилганда назоратчилар антиқа ишнинг гувоҳи бўлишди. Гап шундаки, Мустанов 1392 та гугурт қутисига жойланган, умумий оғирлиги 5 килою 330 грамм бўлган марихуна билан олис сафарга чиққан экан. Лекин унинг бу сафари узоққа чўзилмади. Энди Мустановнинг навбатдаги сафари қайси томонга бўлишини одил суд ҳал қилади.

Осон йўл билан пул топиш иштиёқида бўлган айрим шахслар кўриб-билиб туриб, ўзини ўтга ураётганлиги ачинарли ҳол, албатта.

Худди шундай яна бир воқеа — «179 Сариосиё — Тошкент» поездида кетаётган Д. Эшимирзаев Термиз шохбекати тармоқ Ички ишлар бўлим ходимлари томонидан гумонсираб, текширб кўрилганда унинг ёнидан 1 килою 600 грамм марихуана топилди. У энди терговчига бу заҳри қотилни қаердан, кимдан олганини тушунтиради, албатта.

ЭЪЛОН

ҚУТЛОВ

Ҳурматли Фарҳод Шокирович!

Сизни таввалуд топган кунингиз, қутлуғ 60 ёшингиз билан муборакбод этамиз.

Сизга мустаҳкам соғлиқ, узоқ-умр, бахт-саодат тилаймиз. Бахтимизга ҳамиша омон бўлинг!

Фарзандларингиз ва ёру биродарларингиз.

Зангиота туманидаги 20 сотих ҳовлиси бор 5 хонали уй (участка) СОТИЛАДИ

МАНЗИЛ: Собир Раҳимов метросидан 6 километр. Телефонлар: 33-11-07, 36-53-44.

Тошкент шаҳридаги 5 сотих ҳовлиси бор 7 хонали уй СОТИЛАДИ

Уйда барча қулайликлар: канализация, гараж, боғ, телефон мавжуд.

Мурожаат учун манзил: Собир Раҳимов тумани, Чимбой маҳалласи, Абдулла Набиев кўчаси, 34-уй. Исталган вақтда кўриш мумкин. Телефон: 46-45-03.

Тошкент Давлат университетининг ҳуқуқшунослик факультети томонидан Самад Расулов номига 1979 йилда берилган 149148 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Шифокор маслаҳати

КИШИ СЕРИШТАҲА БЎЛСА

[illegible] ...бақалоқ бир оз ҳаракат қилса дарҳол нафаси қисади, ҳарсиллайди, ночор дам олишга мажбур бўлади. Бақалоқ ҳаракат қилар экан, яна ўша аҳвол такрорланади. Семиз кишининг жигари ёғ босган бўлади. Бундай жигар ўз вазифасини тузук бажара олмайди.

Томирларда қон ҳаракати пасаяди. Қалқон без функционал сусайиб, шираси камаяди. Шундай ҳолат ошқозон ости безида ҳам учраши мумкин. Бақалоқларда модда алмашуви ниҳоятда сусаяди, организм посбонлари ҳушёрликни йўқотади. Шу туфайли семиз кишилар ҳар хил касалликларга тез-тез дучор бўлиб турадилар.

Семиз одамларнинг 69 фоизи 69 ёшгача яшаса, озғин одамларнинг 90 фоизи шу ёшгача яшайди. 35-40 ёшларда 10-12 кг ортиқча оғирлик билан семира бошлаган киши умрини беш йил ичида 7 йилгача қисқартириб боради, 45 ёшида 50 чамасидагига, 60 ёшида эса 70 ёшдаги кишига ўхшаб қолади. 40 ёшдан кейин бўйига кўра оғирлиги кам бўлган одамлар ўз нормасидан ортиқча вазндаги кишиларга қараганда, бошқа шароитлар бир хил бўлса ҳам, анча узоқ яшайди.

ОЗМОҚЧИ БЎЛСАНГИЗ

[illegible] ...сабзавот ва мевалар истеъмол қилинг. Қаттиқ нон ейиш жуда ҳам фойдалидир.

Овқатланаётган вақтингизда иложи борича сув ичишга одатланманг.

Уйдан чиқсангизу, эрталаб яхши овқатланмаган бўлсангиз, ишда чарчаб қолишингиз мумкин. Шунинг учун иложи борича эрталаб тўйиб овқатланиб олинг. Кечки овқатни эса ухлашингиздан икки соат олдин унча тўйиб емасликка ҳаракат қилинг. Агар ётиш олдидан яна қорнингиз очиб, кўнглингиз бирор нарсани тусаб қолса, бир стакан қатиқ, ёки олма еб ётсангиз яхши бўлади.

Ҳар қандай об-ҳавода ҳам ярим соат бўлса-да, тоза ҳавода яёв юринг.

Билиб қўйган яхши

ЮРИШ ҲАҚИДА

Лапанглаб, бўшашиб, чайқалиб ва бедана юриш қилманг. Зарурат бўлмаса, зинадан босқичларни ташлаб-ташлаб, сакраб чиқманг. Эркакларга ўхшаб катта-катта забардаст қадам ташлаб юриш аёлларга ярашмайди. Қўлларни ҳаддан ташқари силтаб, елкаларини тебратиб юрадиган аёллар ҳам, эркаклар ҳам жуда хунук кўринади. Юрганда ёки бир жойда турганда бошни ичга олиш яхши эмас.

Гавдани тўғри тутиб, енгил ва равон қадам ташлаб юриш ҳам чиройли, ҳам гигиена қоидаларига мос. Қўллар оёқлар билан бир мақомда ҳаракатланиши лозим. Уларни бўшгина осилтириб қўйиш ҳам, ҳаддан ташқари силташ ҳам ярамайди. Юрганда оёқларнинг кафти бир-бирига параллел, панжалар эса салгина ташқарига керилган бўлиши лозим.

Паст пошнали спорт пойафзали ва спорт кийимидаги аёлларга қараганда, баланд пошнали пойафзал ва тор юбка кийган аёллар енгилроқ ва равонроқ юради. Баъзи қизлар, шим кийгандан кейин ҳар қандай юриш ва туриш мумкин, деб ўйлашади. Аммо шалпайиб юриш ҳеч қачон ва ҳеч кимга гўзаллик бағишламайди.

ОЙ НОМЛАРИНИНГ МАЪНОЛАРИ

Ҳозир амалда қўлланилаётган тақвимдаги ўн икки ой номи қуйидагича таърифланади:

ЯНВАРЬ — икки юзли худо Янус шарафига яндариус деб аталган. Римликларнинг эътиқодича, икки юзли худо Янус ҳар бир нарсанинг боши ва охирининг ҳомийси бўлган эмиш.

ФЕВРАЛЬ — лотинча «феброум» сўзидан олинган бўлиб, ўликлар тангриси Февруарий номига қўйилган, февруариус сўзи тозаланиш, покланиш маъносини беради.

МАРТ — бу ой деҳқонлар ва чорвадорлар ҳомийси Марс шарафига аталган. Мартиус сўзидан олинган.

АПРЕЛЬ — «апфире» сўзидан келиб чиққан бўлиб, ўз инъомларини намоён қилувчи деган маънони билдиради, бошқа манбаларда маъбуда Афродита — гўзаллик, муҳаббат, шунингдек, ҳосилдорлик тангриси номидан келиб чиққан дейилади.

МАЙ — маъбуда Майн (Майус) исмидан келиб чиққан бўлиб, гўзаллик, шод-хуррамлик ойи ҳисобланади.

ИЮНЬ — Юпитернинг хотини — маъбуда Юнона шарафига қўйилган. Афсоналарга кўра, Юнона аёллар ҳомийси, эр-хотинлар қўша-қариши, ували-жували бўлишини раво кўраркан.

ИЮЛЬ — Рим давлат арбоби ва лашкарбошиси Юлий Цезарь шарафига шундай аталган.

АВГУСТ — Рим императори Октавиан Август шарафига қўйилган. У Юлий Цезарнинг набира жияни — ворисидир.

СЕНТЯБРЬ — қадам римликларнинг 10 ойлик тақвимида еттинчи ой бўлиб, лотинча септембр — етти сўзидан олинган.

ОКТЯБРЬ — қадим римликлар тақвимида саккизинчи ой, лотинча октябрь — саккиз маънони беради.

НОЯБРЬ — лотинча новембр (тўққиз) сўзидан олинган бўлиб, қадимги римликлар тақвимида тўққизинчи ойни англатади.

ДЕКАБРЬ — лотинча децембр сўзидан келиб чиққан бўлиб, демак — ўн деган маънони беради. Қадимги римликлар тақвимида бу ўнинчи ой бўлиб ҳисобланади.

АДОЛАТ
МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ СИЁСИЙ КЕНГАШИ

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи Тўхтамурод ТОШЕВ

Бизнинг манзил: 700000, Тошкент — ГСП, Матбуотчилар кўчаси — 32. Қабулхона — 33-41-89, 32-55-70

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140. Газета офсет усулида, А — 2 форматда, 10.000 нусхада чоп этилади.

Буюртма Г. — 0329 «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.